

T E V Y N Ė

SUSIVENIJIMO LIETUVIŲ AMERIKOJE ORGANAS.

Telefonas. LACKAWANNA 5529.

No. 15 Acceptance for Mailing at Special Rate of Postage provided for in Section 1103, Act of October 3, 1917, Authorized on June 27, 1918.

New York, N. Y., Balandžio (April) 15, 1927.

Entered as Second Class Matter November 28, 1910, at the Post Office at New York, under the Act of March 3, 1875.

Vol. XVIII

Lietuvos Reakcininkai Siaučia

Areštuojama Soc. Demokratai ir Liaudininkai

Seimo Didžiama Protestuoja Prieš Karo Lauko Teismą

LIETUVOS REAKCININKAI SIAUČIA.

Ryga, balandžio 6. — Balandžio pradžioje keletas nu teista mirtin. Agitacija armijoje. Suimta daugiau šimtas karių. Konstitucijos gynimui. Balandžio pirmą, visa opozicija su mažumomis 50 atstovų protestuodami prieš karo lauko teismą aplaido seimo posėdį. Balandžio 4 Kauno stoty areštuotas seimo narys Daktaras Pajaujis. Sulaužytas 38 Konstitucijos paragrafas. Liaudininkai pareikalavo sušaukimo ekstra seima, idavė interpeliaciją.

Kaunas, balandžio 5 d. — Eltos pranešimu, karo lauko teismas del ruošiamo ginkluoto perversmo ir agitacijos kariuomenėje, pasmerkti mirtin komunistai: Melamedas, Jasmontas ir Krupelis. Jasmontui ir Krupeliui, kurie įteikė pasigailėjimo prašymą, bausmė pakeista kalėjimu. Melamedas atsisakė įteikti pasigailėjimo prašymą — jam sprendimas įvykdytas.

Liet. Pasiunt. Amerikai.

„Naujienos“ deda iš „Chicago Tribune“ sekamo turinio žinią:

Ryga, bal. 6. — Per pastaras dvi dienas Lietuvoje įvyko skaitlingų areštų. Suimta daug kairiosios partijos narių ir socialdemokratų. Lietuvos vidaus reikalų ministeris vakar pranešė seime, kad vyriausybė esanti susekus antrą samokslą nuverstį dabartinę diktatūrą.

Tarp areštuotųjų yra D-ras Pajaujis, socialdemokratų vadas (klaida, Dr. Pajaujis yra valstietis liaudininkas, o ne socialdemokratas), kurs buk prisipažinęs ir išdavęs planuoto sukilimo smulkmenas. (Tai veikiausiai smurtininkų melas.)

Pranešimas apie areštus sukėlė Seime didelio triukšmo. Kairiosios partijos (valstietiški liaudininkai) nariai ir socialdemokratų aplaido posėdžio salę, kai ministeris paskelbė, kad areštuotieji busią karo teismo teisiami.

„Jaunimo“ redaktorius. Abu aktyvūs S-gos nariai, veikėjai. Jie kaltinami kaip komunistai, bet tie žmonės ne sapnuote nesapnuavo apie komunizmą. Abu buvo dvasia ir kumu liaudininkai. Šiandien taipgi sužinota, kad po kelių dienų jie bus atiduoti karo teismui. Už ką? Gal už tai, kad jie ne pavaršarininkai ir ne tautininkai, o aktyvūs Dr. V. Kudirkos idėjų skleidėjai.

KRATA SOVIETŲ AMBASADOJ PEKINE.

Pekinas. — Balandžio 6 dieną Pekine Mandžurijos valdono Chang Tsolino armijos kareiviai ir policija padarė kratą sovietų Rusijos ambasadoje. Areštuota šeši rusai ir dvidešimt chinečių. Ambasadoj rasta kulkosvaidis, penkiolika šautuvų ir amunicijos. Areštuotieji ambasadoj rusai ir chinečiai esą bolševikų agitatoriai.

RENGIASI STREIKUOTI.

Anglijos konservatų valdžia pasiūlė parlamentui bilių, kuriam perėjus būtų drandžiama streikai ir šiaip varžoma darbo umių eiga. To delei kilo didelio sujudimo darbinukuose. Kai kurie nariai reikalauja, kad protestui šito valdžios elgėsi būtų šaukiamas vienas dienos generalis streikas. Jei tas bilius pereitų, galimas daiktas, kad streikas bus paskelbtas.

FRANCUZAI NEDALYVAUS KONFERENCIJOJE.

Paryžius. — Francijai galutinai atsisakius dalyvauti prezidento Coolidge šaukiamoj Suvienuotų Valstijų, Anglijos ir Japonijos jurinių jėgų apribojimo konferencijoje, kuri įvyks Genevoje. Francijos užsienių departamentas sako, kad Francija negalinti konferencijoje dalyvauti todėl, jog turi būti ištikima Tautų Sąjungai, kurioj dabar svarstomi ginkluotės apribojimo klausimai.

AUKOS AMERIKOS ANGLIAKASLAMS.

Iš Maskvos skelbiama, kad tenai įsteigtas specialis biuras, kurio tikslu bus rinkti aukas Amerikos minkštosios anglies kasyklų streikieriams. Milionas rublių jau dabar Amerikon siunčiamas.

PASKOLA KAUNO MIESTUI.

Kaunas. — Pastarajame miesto valdybos posėdy nutarta užtraukti vidaus paskolą 3 mil. litų sumoje. Delei to bus išleistas miesto savivaldybės obligacijos, už kurias bus mokama 4 nušimtis. Obligacijos turės but išpirtos bėgy 12 metų. Paskola užtraukiama miesto kanalizacijai ir vanden-traukių įtaisymui.

LENKŲ ENDEKIŠKA POLITIKA VILNIJOJ.

Vilnius (Elta). — „Kurjer Wilenski“ rašydamas del mokyklų kuratorių uždraudimo mokytojauti ke liams Radoškevičių gudų gimnazijos mokytojams, pažymi, kad Vilniaus krašto mokyklų valdžią sudaro endekai ir kiekvieną sprendimą darą endekiška. Tos valdžios akys kova su endekais esanti priešvalstybinė akcija ir už tai mokytojai šalinami. Šiuo atveju mokyklos valdžia pirmiausia siekianti pašalinti iš gudų pedagoginio personalo kvalifikuotas jėgas ir tuo budu sulikviduoti ir pačią gimnaziją.

NOTA KANTONIEČIAMS.

Londonas. — Iš pasitikėtinų šaltinių sužinome, kad Anglija, Suvienuotos Valstijos, Francija, Japonija ir Italija įteikė kantoniečiams notą, reikalaujančią reparacijų, atsiprašymų ir bausmės už Nankingo nuotikius. Jei kurios valstybės kantoniečiai bendros notos reikalavimu nepatenkinti, ta valstybė galėtų teikti paskirus reikalavimus, pagal kuriuos kantoniečiai turėtų tas valstybes patenkinti.

Iš Londono taipgi pranešama, kad kantoniečiams pradeda nesisekti ir kad jie betvarkėje bėga atgal, link Šangajaus. Gyvenanti čia svetimtaučiai šiuo syk vėl sujudinti.

Suvienuotos Valstijos dar siunčia 1,500 marinų Chinijon.

PROJEKTUOJAMA PABALTĖS JUNGTINĖS VALSTYBĖS.

Ryga (Elta). — „Latvijos individualistų sąjunga“ paleido latvių spaudoj atsišaukimą, kuriuo įrodinėja Estijos, Latvijos ir Lietuvos jungtinių valstybių reikalinumą. Atsišaukime kviečiama sudaryti minėtos valstybės tam tikros organizacijos — Pabaltės jungtinių valstybių unijos, kurios atliktų paruošiamuosius darbus. Kovo 26 d. Rygoje šaukiamas Latvijos sekeijos steigiamasis susirinkimas.

Iš Palermo pranešama, kad Cieilijoje eina dideli areštai. Sakoma, areštuota apie 400 žmonių, kurie priklauso juodrankių organizacijai. Žinia sako, kad areštuotas ir vienas tos organizacijos vadas, Giovanni Basile.

Ivairios Žinutės

— New Yorko miesto socialistų konvencijoje, laikytoje Rand School auditorium'e, išnešta rezoliucija, smerkianti Lietuvos valdžią už persekiojamą politinių kalinių ir praktikavimą karo lauko teismo.

— Ties miesteliu Hyeresto, Francijoje, ore susimusė du hidroplanai. Buve juose du lakunai ir du mašinistai žuvo.

— Yra žinių, kad Sovietų Rusijos atstovu Lietuvai paskirtas L. Trockis.

— Viena gavusi žinių, jog Albanijos karo teismas nutesis sušaudymui 29 sukilėlius. 321 asmuo nuteista įvairiems kalėjimo terminams.

— Kanadoje šešiams mėnesiams kalėjimo pasmerk-tas Louis Michniewicz, kuris sugautas šmugeliuojant imigrantus iš Kanados į Suvienuotas Valstijas. Imigrantus jis šmugeliavęs grubuse.

— Tarp Rusijos ir Lenkijos bandoma sudaryti nepuolimo sutartis. Vienok nėra vilties, jog tai bus galima atsiekti, nes lenkai iš to nemato jokios naudos.

— Lenkų karo teismas nutesis sušaudymui del savo karininku. Jie muktinti už bandymą išduoti Vokietijai Lenkijos karo planų.

— Nikaraguos konservatai atėmė iš liberalų du miestu—Azul ir Muy Muy. Mušiuose Matignas apylinkėse,

kur konservatai taipgi daro laimėjimų, liberalai panešė didelių nuostolių.

— Tarp Italijos ir Jugoslavijos eina pasitarimai išlyginimui nesusipratimų kilusių delei Albanijos.

— Kariuomenės teismas, Meksikoje, pasmerkė sušaudymui kun. Lara. Jisai pagautas vadovaujant klerikalines gaujas, kurios žudė žmones ir naikino jų nuosavybes.

— Anglijos parlamente pasiulyta bilius, kuriam perėjus, darbininkų unijos būtų paverstos tik paprastais klubais, kurie neturėtų jokios reikšmės kovose už darbininkų gerbuvį.

— Iš Bulgarijos pranešama, kad tenaitiniai čigonai suvalgę pamišusių karvę, nuo ko 20 čigonų žuvo, o apie šimtą gydytojams pavyko atgauti.

— Chinijoje skelbiama amerikoniškų prekių boikotas. Kai kuriuose miestuose boikotas jau praktikuojamas ir atsisako na pirkti Amerikos gaminius.

— Michigano valstijos le-gislatura perleido bilių, kuriuo nusakoma banditus ir kitus ant žmonių ruito žvairius bausti rykštėmis.

— Paryžiuje čiusioje dailės parodoje buvo ir lieuvio Šimonės kuriniai išstatyti. Parduoda šeši paveiks-lai. „Septintąjį Kaimelį“ nupirko Liuksemburgo meno galerijos valdyba.

Iš Lietuvos Laikraščių

AREŠTAI.

Kovo 18—21 d. laikotarpy Kauno policija sulaukė 48 asmenis: už vagystę 15, už vaikščiojimą vėliau nu-statyto laiko 21, už girtuokliavimą ir triukšmo kėlimą 6, už peštynes 2, elgetavimą 1, be asmens dokumentų 1, už važinėjimą be numerio 1 vežikas ir 1 prostitutė.

EMIGRACIJA.

Kovo mėn. 18 d. emigra-vo: į Braziliją 93, į Argentiną 22, į Kanadą 20, į Urugvajų 6 ir į Afriką 1.

Kovo mėn. 19 d. emigra-vo: į Braziliją 56, į Argentiną 44, į Kanadą 13 ir į Ameriką 2.

Kovo mėn. 21 d. emigra-vo: į Braziliją 15, į Argentiną 4, į Kanadą 3 ir į Afriką 3.

Kovo mėn. 22 d. emigr.: į Braziliją 40, į Argentiną 17, į Kanadą 5, į Kubą 2, į Ameriką 3 ir į Palestiną 1.

— Biržų apskr. viršininko uždaryta Bendros Darb. Prof. S-gos Pasvalio skyrius.

— Kaune naujai areštuota še darugai: Selenis, Neverauskas ir Šulaitis.

— Kovo 14 d. mirė Latvijos prezidentas Čakste.

GRIPAS.

Lietuvoje nuo kovo mėn. 8 iki 15 d. naujai įregistruota 2,421 susirgimas gripu. Iš jų 19 mirė. Šitame skaičiuje Kaune įregistruota 31 susirgimas; mirė 1.

Paskutiniu laiku gripo epidemija visose apskrityse sumažėjo. Anksčiau nutrauktas daugumoj mokyklų darbas vėl pradėtas visoj pilnumoj.

SUĖMĖ PASŲ DIRBTUVĖ.

Politinė policija Kaune, Nemuno g-vėj pas pirmo numerio namų savininką Leviną ir kažkokį Taubę susekė vidaus pasų dirbtuvę. Šie asmenys dirbo vidaus pasus, metrikus ir kitus dokumentus. Rasta daug blankų, stampų ir įvairių rūkščių raidėms iš teksto išimti. Be to, pas Taubę rasta 20,000 su viršum litų pinigais, o pas Leviną 450 dolerių. Keli asmenys suimti. Vedamas stropus tardymas.

Kovo mėn. 10 nuteisė buv. „Viln. Aido“ red. — p-lė M. Žukauskaitė 200 auksinių pabaudos ir 20 auks. teismo išlaidų.

— Drg. Špukas iš kalėjimo paleistas, byla numarin-ta.

Iš Darbininkų Gyvenimo

Iš Portage, Pa., „Naujie-noms“ rašo, kad tenai minkštosios anglies streiko nesą. Darbininkai dirba, nes jiems mokama alga, už kurią dabar kitų angliakasyklų darbininkai streikuoja. Taipgi dar apie penkios kompanijos pranešė, kad nuo bal. 4 d. mokės darbininkams tokias pat algas ir tenai taip pat bus dirbama. Darbininkai toj srity esą vieni linksmi, kiti nuliude, nes jie maną, kad unija verčianti juos streiklaužiauti prieš tuos angliakasius, kurie streikuoja.

Massachusetts aukščiausias teismas nuteisė mirčiai du radikaliu darbininku — Sacco ir Vanzetti. Šie darbininkai jau šeši metai atgal įtarti tuļoje žmogžudystėje, bet šita žmogžudystė dar niekad jiems tikrai neįrodyta, o tuo pačiu laiku minimi žmonės yra pasmerk-ti.

Atstatykime „Varpo“ Bendrovės Spaustuve

Kiekvienam Amerikos lie-tuviui ir lietuvaiti jau yra žinoma apie juodašimčių atliktą juodą darbą Lietuvoje — susprogdinimą vienintėlės Lietuvoje apšvietos ir kultūros įstaigos, pažangiosios Amerikos ir Lietuvos lietuvių visuomenės per 8 metus iš sunkaus darbo sudėtų centų sukurtos — „Varpo“ bendrovės spaustuvės, kurioje buvo spausdinama pažangiosios dvasios laikraščiai, kaip tai: „Lietuvos Žinios“, „Lietuvos Ukininkas“, „Jaunimas“ ir kt.

Lietuvoje gyvenanti žmonės atkreipė rimtos dėmės į šį svarbų ir būtiną reikalą ir, ant kiek jiems aplinkybės leidžia, deda paskutinius centus šiam būtinam reikalui — atstatymui „Varpo“ bendrovės spaustuvės. Jie griežtai pareiškė: „PIKTOS VALIOS IR BLOGŲ NORŲ ŽMONĖS GALI SUSPROGDINTI MUSŲ SPAUSTUVĘ, BET IDEJŲ MUSŲ NESUSPROGDYS.“

Matant tokį Lietuvos žmonių pasiryžimą kovai su juodašimčiais ir juodąjį internacionalą, musų amerikiečių taipgi yra būtina pareiga pagalbėti savo broliams Lietuvoje atstatyti tą kultūros žydinį — „Varpo“ spaustuvę. Mes turime pareikšti: „NEŽIURINT KIEK KARTŲ JUODAŠIMČIAI SU PRAGARO MAŠINA SUSPROGDINS „VARPO“ BENDROVĖS SPAUSTUVĘ, MES JĄ VISTIEK ATSTATYSIME!“

Taigi broliai ir sesutės, kaip matote mums prieš akis stovi būtinas ir iš musų reikalaujantis pagalbos reikalas — atstatymas to kultūros žydinio — „Varpo“ spaustuvės. Todel šiuo svarbiu reikalu aš ir kreipiuosiu į jumis gerbiama „Varpo“ bendrovės akcininkai, įvairių organizacijų kuopas, klubus, draugijas,

ti. Darbininkų organizacijos deda pastangų šiuos žmones išgelbėti, bet ar pavyks — sunku pasakyti.

Einant angliakasių streikui, kai kur jau pradeda reikštis darbdavių žiaurumas. Taip, Santoy, Ohio, Sunday Creek Coal kompanija pranešė angliakasių šeimynoms, kurios gyvena angliakasyklų baronų pastatytuose darbininkams namuose, kad jos turinčios bėgy penkiolikos dienų iš tų namų išsinešdinti. Tai paliečia apie 250 angliakasių šeimynų. Žiaurus darbdavių elgėsi! Nors nėra abejonės, kad tokių ir dar aršesnių darbdavių elgėsių pasireikš ir kitur.

Brooklyne streikuoja apie 3,200 plumerių. Jie reikalauja 5 dienų savaitinio darbo ir 14 dolerių dienai.

„Aukus ratelius, susidėmčius iš įvairių draugijų sąryšius ir abelnai visus Amerikos lietuvių ir lietuvaites, kviesdamas pagalbėti Lietuvos žmonėms taip svarbiame ir butiname reikale. Pavieniai aukaukite kiek kas išgalite; draugijos, įvairių organizacijų kuopos, klubai ir visos kitos organizacijos svarstykite šitą visai lietuvių tautai svarbų ir būtiną reikalą savo susirinkimuose ir aukaukite kiek išgalite šiam reikalui; „Varpo“ bendrovės akcininkai, kur tik jūs randasi, šaukite susirinkimus, aiškinkite svarbą susirinkusiems žmonėms atstatymo „Varpo“ bendrovės spaustuvės, rinkite aukas susirinkimuose, patys aukaukite, eikite per stubas, krautuves ir kitas lietuvių įstaigas rinkdami aukas. Kada mes visi suremsime pečiails ir stosome darban, tuomet musų tikslas bus atsiektas — „Varpo“ spaustuvė bus atstatyta, o tuomi parodysimė juodašimčiams ir juodojo internacionalo gaivalams, kad jie su pragaro mašinomis nei su kitais jokiais įrankiais musų nei musų draugų Lietuvoje idėjų nesunaikins.

Aukus siųskite kaip greitai galite „Varpo“ bendrovės įgaliotiniui Amerikoje, sekamai: M. L. VASIL, 307 W. 30th ST., NEW YORK, N. Y., arba F. BORTKEVICIENE, LAISVĖS ALEJA 60, KAUNAS, LITHUANIA.

Visų aukavusių vardai, kurių aukos bus siunčiamos per „Varpo“ bendrovės įgaliotinį, taipgi tų, kurie aukas siųs tiesiai Lietuvon ir prisijus aukautojų vardus pažymint aukos sumą, bus paskelbti spaudoje.

Visokiais „Varpo“ bendrovės reikalais kreipkitės prie bendrovės įgaliotinio aukščiausio paduoto antrašu.

M. L. VASIL,
„Varpo“ bend. įgal. Amer.

T E V Y N Ė

Savaitinis Susivienijimo Lietuvių Amerikoje organas, leidžiamas kas penktadienį.

S. E. Vitaitis — Redaktorius.

307 W. 30th St., New York City.

Visi raštai skiriami „Tėvynėi“ turi būti siunčiami Redakcijos vardu ir turi būti su autoriaus parašu ir adresu. Prisiunčiamus raštus Redakcija trumpina ir taiso sulig savo nuožiūra. Netinkami spaudai smulkūs raštai — korespondencijos, eilės, pranešimai ir tt., naikinami ir autoriams negražinama, jei nėra pridėta pašto ženklelių jų sugrąžinimui.

REDAKCIJOS PASTABOS

Ir blogiausiose aplinkybėse žmogus tikisi susilaukti geresnio. Ir smurto keliu Lietuvoje betvarę sukėlus, tikėtasi pamainų, kurios nustatys ryškesnę šalies eigą. Kai kas manė ir norėjo sudaryti koalicinę valdžią, paleisti seimą — vienokiu ar kitokiu būdu atitaisyti tai, kas įvyko gruodžio 17. Tačiau reikėdavo valdžia žyžiuoja sava žingine.

Paskutiniai pranešimai iš Lietuvos nusako, kad baltųjų pabaigoje keletas asmenų nuteista mirtin. Sakoma, tai padaryta už agitaciją kariuomenėje. Gatimai tuo pačiu tikslu suareštuota daugiau šimto karių. Baltųjų pirmą visą seimo opoziciją, su mažumomis, viso 50 atstovų apledo seimą. Tai padaryta protestui prieš karo lauko teisimą. Balandžio 4 Kauno stoty areštuota seimo narys Dr. Pajaujis.

Kodel visa tai įvyko? Visa tai rodo, kad Lietuvos reikėdavo valdžia savo eigos nepakeitė. Vieton ieškoti būdų šalies eigą taisyti, valdžia ją blogina. Seimo narių protestas, agitacija kariuomenėje ir kt. rodo, kad piliečiai nepatenkinti tuo, kas dabar mūsų šaly daroma.

Areštuot ir pasiųst į kalinimą arba sušaudyt, tai vienas lengviausių būdų piliečius nuraminti. Taip mano Lietuvos reikėdavo. Bet mes jau minėjome, kad šaudymu, Varnių koncentracijomis ir kitomis teroro priemonėmis dar ne vienos šalies piliečiai nenusiramino. Nenusiramino ir Lietuvos piliečiai. Juo daugiau areštuojama, kemsama į kalinimus, siunčiami į Varnius, šaudoma, tuo labiau piliečiuose kyla noras už žmogaus teises — laisvę, demokratiją — kovoti.

Jei teroro inžinieriams rūpėtų Lietuvos žmonių gerbuvį, jie jau senai būtų savo ambicijų atsisakę ir ėmęsi priemonių, idant šaly tvarką sudarius. Laiko jau buvo ganėtinai. Praktikuojant gi tai, kas dabar praktikuojama, aiškus dalykas, kad dabartinės valdžios viršūnės rupi tik savos ambicijos ir šalies žmonių terorizavimas.

Duokti šalies žmonių valdžią — nebus kariuomenėje prieš jus agitacijos, nereiks seimo narių areštuoti, nebus kam kelti prieš jus pasikėsimus.

Kol šaly nebus žmonių rinktos valdžios — visko gali būti. O tuos, kurie kovoja prieš terorą — reikia teisti, nes jie kovoja prieš piktą, kuris demokratiją mylinčioms žmonėms nepakenčiamas.

Apie „Lietuvos Žinių“ susprogdinimą dar daugiau sužinome. Šiame „Tėvynės“ numery talpiname platų apie šitą nuotikį pačių „L. Ž.“ aprašymą.

Iš aprašymo aiškiai matosi, jog tai buvo tikslus piktadarių, juodašimčių darbas. Šiuo nedoru darbu manyta pakenkti pažangai ir tiems kovotojams, kurie prieš tamsybę apaštalus kovoja.

Tas žygis jiems pavyko atsiekti.

Dalinai jie apnaikino „Lietuvos Žinias“, „Ukininką“ ir kitus organus, kurie su Lietuvos reikėdavo kovoja. Bet naikindami apšvietos ir kultūros įstaigas, juodieji apaštalai nesunaikino demokratybės idėjos. Bombos šitos idėjos negali. Piroksilinas persilpnas prieš demokratybės idėją.

Dedamame aprašyme pridėjome ir savo priedą. Čia dar kartą paminime, kad „Lietuvos Žinioms“ reikia pagalbėti. Mes turime šitą laikraštį pastatyti dar tvirtesniu, dar stipresniu įrankiu kovai prieš reakciją. Musų pareiga parodyti, jog mes esame tais žmonėmis, kuriems Lietuvos likimas rūpi. Musų pareiga paaukauti „L. Žinioms“.

Pittsburgo kolonija pirmutinė išėjo priešais judosį darbą. Ten susirinkęs pažangų žmonių būrelis metė po dešimtinių ir pasakė: „Lai gyvuoją „L. Ž.““

Pittsburgiečius reiktų pasiekti.

Be Radžio, Pronskaus ir keleto kitų svečių-nebuvėlių iš Lietuvos atvyko dar vienas žymus darbuotojas. Juoni yra Lietuvos žydų rašytojas, p. Urias Kancelenbogenas.

P. Kacelenbogenas yra patriotingas Lietuvos pilietis, suinteresuotas Lietuvos gyvenimu ir pažangus žmogus. Jo misija Amerikon — atgaivinti seniau gyvusią Lietuvos Žydų Draugiją Lietuvai Šelpiti.

Jei pavyktų atnaujinti minima draugija, p. K. man būtų galima ir lietuvių nusistatymą link žydų geriau išaiškinti. Jo nuomone, žydai lietuvių nesuprantą ir todėl dažnai spaudė ir bendrai apie lietuvių kalbą kaip ir apie žmones tų tautų, kur žydai nemieliaširdinai persekiojami. Šitai pavykus atsiekti, lietuvių susilauktų Amerikos žydų moralės paramos.

Ar p. K-nui savo sumanytus tikslus pavyks atsiekti, netolima ateitis parodys.

Kuomet mes perskaitom kurios nors kuopos pranešimą, kad jos narių tarpe įvyko koks nors nesupratimas, mums visai netikėtai išsprunka posakis: „Dar viena mūsų organizacijos bėda.“

Paskutinaisiais laikais mūsų organizacijoje nesupratimų yra ganėtinai. Ir tie nesupratimai daugiausia kyla tose kuopose, kur randasi „keliaropių pažvalgų“ narių.

Kuomet ir kuomi tie nesupratimai baigsis — nežinia.

PERŽVALGA

„MIRSTANČIŲ BALSAS“

Tokia antraštė „Lietuvos Žinių“ išspausdino P. R. straipsnį, kuriame cituojama vieno amerikiečio laiškas, nusiskundžiantis apie Amerikos liet. mirimą ir kur vėliau autorius daro išvadą kaip Nepriklausomos Lietuvos lietuvių galėtų padėti amerikiečiams tautinį išmirimą sulaikyti.

Laiške, be ko kito, rašoma: „Mes čionai (Amerikoje, „T.“) jau tik mirštantieji... Mes mirštame ir neužilgo numirsim, nes su savo vaikais, kur nėra lietuviškų parapijų (musų pabr. „T.“) lietuvių tėvai jau nebesusikalba.“

Kad lietuvių tautinis judėjimas Amerikoje mažėja, mums jau teko ne kartą „Tėvynėje“ minėti. Bet kad tėvai su savo vaikais lietuviškai nesusikalba tik ten, kur nėra lietuviškų parapijų, nenusėklumas pasakytas. Čia kaip tik priešingai. Kai kurios parapijos daug kuo prie ištautinimo prisidėjo. Tai ir pats laiško autorius liudija. Jis sako:

„Ir tas dar labai daug prie lietuvių nutautinimo prisidėjo, kad čia augę lietuvių kūnigai peranksti įveda anglų kalbą į lietuvių bažnyčias, kur tam ir tikro reikalo nėra. Kūnigai pradeda sakytį angliškais pamokslais, kad tuo būdu įtikti savo jauniems parapijonams, kurie jau nebe kalba lietuviškai, visai neatsižvelgia į tai, kad tėvai, kurių pinigais ta bažnyčia statyta, ty pamokslų net nesupranta.“

Čia, kaip matoma, kaltę jaunųjų kūnigų ir senųjų tėvų, kurie savais pinigais įsteigtose bažnyčiose leidžia savo kudukius nutautinti.

Straiptinio autorius, vieton klausyti šitų sielvarto žodžių, ragina Lietuvos lietuvių, kad jie Amerikos lietuviams padėtų. P-as P. R. rašo:

„Padėti gi galėtume siųdami, tarp kitko, karts nuo karto praleigus su nemokamomis paskaitomis iš lietuvių kultūros, istorijos, su objektyviais pranešimais apie dabartinę Lietuvos padėtį, jos reikalus besistengiant pritraukti Amerikos lietuvių, ypač jaunuosius į Lietuvą, duoti jiems čia tinkamas gyvenimo sąlygas ir tt.“

Sumanytas neblogas. Bet kiek jis būtų naudingas ir pasekmingas jį realizuojant, šandien būtų sunku tinkamai įvertinti. Vienok jei atsirastų tokių žmonių, kurie šitam darbiui pasižvestų, išbandyti galima.

Bendrai bet gi kalbant apie Amerikos lietuvių, dar taip nėra, kaip laiško autorius nusako. Ir kaip p. A. R. išrodo. Amerikos lietuvių gyvenimas apsiatojęs, — tiesa, bet, kad šandien būtų galima dejuoti, jog jau mirštame — dar perankstus pareiškimas. Plačiau pažvelgus — dar kas kita matosi. Keletas metų atgal apie mūsų jaunimą buvo užmiršta. Kai kas jį jau braukė iš lietuvių tarpo. Šandien jau kitaip yra. Šandien gal kiekvienoje lietuvių kolonijoje rasime vienokios ir kitokios kripties jaunųjų organizaciją. Šandien jau daugely vietų užtikame lietuvių kalbos mokyklėles. Šandien jaunimas smarkiai organizuojamas prie SLA. ir kitų organizacijų. Kad Amer. lietuvių jaunimas nemoka lietuviškai, tai senesniųjų darbuotojų apsilėidimas.

Seniau, besirūpinant vien Lietuvos reikalais, nebuvo kam ir kada pagalvoti apie jaunimo lietuvių kalbos mokymą. Ta stambai klaida dabar bandoma atitaisyti.

Mums išrodo, kad dabar Am. lietuvių kalbą tik rengiasi gyventi, o ne mirti.

KARINIS UPAS.

Karinis upas apniko visą pasaulį. Kur pažvelgsi — kariniai aprašymai, paveikslai, karo vaizdai. Tikrai didžiojo karo atmosfera. Činiojoje eina audra. Nikaraguoje kariaujama. Balkanuose netoli karo. Morokoje rifečiai kyla prieš savo prispaudėjus — francuzus; kaujamosi. Kitos šalys vis prie ko tai rengiasi. Veik kiekviena šalis, pagal savo išgalės, visais gaisrais ruopiasi, ruošiasi prie karo, prie kraujo praliejimo.

Štai keletas, pagal „Karį“, karo požymių:

Estijoje, pradėdant 1927-28 mokslo metus, t. y. ateinančią rudenį, bus įvesta karo mankštas. Karo mankštos kursą kasmet išeis apie 10,000 mokinių. Rusijoje karo mankštos mokslo ne tik jaunimas, bet ir darbininkai. Ten visais gaisrais dirbama gazi, studijuojama eroplanais laktymas. Latvija didina savo aviaciją. Žada įsigyti didoką skaičių kariškų laktystuvų. Suomij krašto apsaugos ministerija užsakė anglų dirbtuvėse dešimtį karinių laktystuvų. Francuzų dirbtuvėse statomi du kontro-mininkai, po 1,500 tonų kiekvienas, lenkų kariniams tikslams. Taip pat ten lenkams dirbama 3 narlaivės. Neuzilgo manoma užsakyti dar kelis laivus. Sovietų Rusija užsisakė Italijoje 10 narlaivų. Anglija numato šimtet pastatyti 3 naujus kreiserius, 8 garlaivius naikintojus, 6 narlaivės, 2 laivus minoms rankioti, ir 1 šiaip karo laivą. Francija rengiasi praleisti keliolika milijonų frankų drutvietėms; taip pat ji statosi 15 karinių laivų.

Tai tik keletas rodinių, kaip rengiamasi prie karo. Prie šio, bet gi, galima pažymėti ir vieną įdomią šalį, kuri deda pastangų su kitomis šalimis sudaryti taikos sutartis. Ta šalimi yra Švedija. Dar neseniai laikraščiuose pranešta, kad Švedija padariusi taikos sutartį su Austrija.

Be Austrijos Švedija yra pašalios sutartis padariusi ir su šiomis valstybėmis: Norvegija, Suomija, Danija, Lenkija, Belgija, Čeko-Slovakija ir Vokietija.

Jei ir kitos šalys panašiai padarytų — kaip sveikatinga pasauliui būtų! Bet, kaip dabar dalykai nurodo — sunku to nodėti. Karinio upo dujomis pasiruo visais pasaulis ir visa tai, anksčiau ar vėliau, turės išsilieti.

O tai bus dar viena pasauliui nelaimė.

VILNIJOJE.

Vilnijos lietuviams ne kaip einasi. Ten įvairūs persekiojimai nesiliauja. Tautinis, ar bent kas nors panašaus į tautinį, judėjimas „ponų“ lenkų neigiamas. Neseniai Vilniuje susitvėrė lietuvių ukinkinių draugija. Ji, kaip tokią, pasigamino įstatymus ir juos davė lenkų valdžiai patvirtinti. Nors tas prašymas įstatus patvirtinti paduotas senokai, bet:

„Draugijos patiektų įstatų vaivadijos valdžia netvirtina. Ji reikalavo, kad būtų padaryta kai kurių atmainų. Draugijos valdybai jas padarius, ir įstatus vėl padavė vaivadijos valdžiai. Ir tik dabar jie bus siunčiami į Varšavą.“

O galima tikėti, kad dar iš Varšavos grįš vėl „pertaisyti“. Iš to, kad ir gana mažo davinio, jau aišku, kiek visame „ceremonijų“, kiek trukdymų kultūriniam darbui Vilniuje „ponai“ lenkai lietuviams teikia.

Kaip „lengva“ po lenkų globa gyventi, parodo kad ir šitas ma-

ŽMONIŲ SVEIKATA

Šį skyrių veda DR. S. BIEŽIS, 3114 W. 42-nd St., Chicago, Ill. Visus šiam skyriui skiriamus rašinius reikia siųsti stačiai skyriaus vedėjui, čionai pažymėtu antraštu.

TULŽIES AKMENĖLIAI.
(Gall-stones)

Rašo Dr. Margeris.

(Tąsa)

Kaip tulžies akmenėliai atrodo ir kiek jų tulžies puslėje randama.

Tulžies akmenėlių didumas ar mažumas paprastai priklauso nuo to, kiek jų tulžies puslėje esama. Jeigu jų buna labai daug, tada jie paprastai buna labai maži, jeigu netaip daug, tai biskį didesni, o jei visai mažai, sakykime koki trys, du ar tik vienas, tai buna daug didesni arba kartais ir visai dideli. Pasitaikė tulžies akmenėlių surasti, kurie buvo net penkių colių ilgumo; taigi, čia jau daugiau akmens, negu akmenėliai. O kai del skaičiaus, tai yra atsitikimų, kur ne tik šimtus, bet ir tukstančius akmenėlių tulžies puslėje surasta; žinoma, šitokiuose atsitikimuose akmenėliai yra labai mažyčiai. Ir kaip jau jų nemažai buna, tai jie gana ankštai susiglaudę, tartum spauسته susispaudę. Todel jie nę apvalūs, bet dažniausiai daugkerčiai ir su plokštelėmis. Tik kai jų puslėje nedaug yra, daleiskime koks pustuzinis, tai tada jie buna apskritūs arba ir paigii.

O kai del tulžies akmenėlių spalvos, tai jie kartais buna biskį rausvi, kartais rudi, o kartais ir visai tamsūs. Žinoma, jų spalva priklauso nuo tulžies dažų. Jeigu akmenėliai tik biskį pasigauna raudonojo tulžies dažo, tai jie buna šiek tiek rausvi, jeigu daugiau raudono, o kartu ir

žas aprašymas, tilpęs „Kurjer Wilenski“:

„Pabrades apylinkėje mokesčių rinkėjas iš vienos moteries, negalėjusios sumokėti mokesčių, atėmė paskutinę lovą. Vargšė moteris turėjo iš lovos iškelti mirštantį kūdikį. Iš kitos moteries atimta pora paskutinių indų.“

Bedarbė Vilniuje ir visame krašte vis tebesiplečia. Vargas vilniečiams!

Sveikas Pareiškimas.

Naujas „Sandaros“ redaktorius, p. Pronskus, savo pareiškime reiškia didelio noro darbuotis Sandarai ir kviesdamas draugus-sandariečius prie darbo, sako:

„Sandaros tikslai yra atviri, teisingi ir skaisūs, tai demokratijos tikslai, arba, lietuviškai tariant visų lietuvių gerovė čia ir Lietuvoje.“

Toliau p. Pronskus tikisi, kad darbui už gerovę visuomet atsirad dauguma ir turi atsirasti. Reikia tik tai daugumai pagelbėti susiprasti.

Importas ir Eksportas.

Pagal vėliausias oficialias žinias, 1926 m. iš Lietuvos išvežta:

Gyvų gyvulių 40,972.300 lt.
Maisto produk. 50,069.100 lt.
Žalių ir pusiau pagamintų prod. 152,893.700 lt.
Gatavų dirbinių 9,362.200 lt.
Aukso ir sidabro 2,300 lt.

Iš viso 253,299.600 lt.
Tais pačiais metais įvežta:
Gyvų gyvulių 89,900 lt.
Maisto produk. 44,797.600 lt.
Žalių ir pusiau pagamintų prod. 64,726.400 lt.
Gatavų dirbinių 128,280.900 lt.
Aukso ir sidabro 2,869.000 lt.

Iš viso 240,760.800 lt.
Reiškia eksportas už importą didesnis 12,538.800 litų. O jei Lietuvoje būtų atlinkama tvarka, valstybės gais daugiau kreiptų domės į kėlimą pramonės, Lietuvos eksportas dar kur kas didesnis galėtų būti.

Artistas J. Babravičius Pasveiko.

„Naujienos“ praneša, kad mūsų gerb. artistas, J. Babravičius, turėjęs tanselių operaciją. Operacija pavykusi sėkmingai ir dabar p. Babravičius jaučiasi gerai. Jis sako, dabar jaučiasi nepalyginamai geriau, negu pirma ir dainavimas pasidaręs jam daug lengvesniu, kadangi gali liuosai kvėpuoti nosimi, ką pirma galėjo tik su vargu.“

Gegužės 8 d., Lietuvių Auditorium'e, Chicagoje, p. Babravičius duos koncertą, kuriame, tikisi, dainuos daug geriau, negu kuomet nors pirmiau.

Lietuvos Žydų Emigracija.

Žydų emigracijos įstaigos žiniomis, per paskutinius keturis mėnesius iš Lietuvos į įvairias šalis išvažiavo 300 žydų. Daugiausia žydai važiuoja į Suvienytas Valstijas ir į Afriką.

Ignorantas ar Durnelis.

Mums pastebėjus, kad kantoniečiai „sukurstyti komunistų“, „Vilnius“ redaktorius, V. Andriulis, užsimeta durneliu ir sako, jog mes nežinome ką kalbame. Mums gi rodo, kad p. Andriulis, kaip komunistas, arba nežino ką jo draugai-mas kviečiai veikia arba yra tokiu ignorantu, kuris nesupranta, jog ačiu komunistų kurstymui šandien Činiojoje eina kova ir liejasi darbininkų kraujas, dalinai, tik už „pasaulinę revoliuciją“, ko delei net pati „Vilnis“ susiriesdama džiugauja.

Reiškia, durnelio komplimentą Andriulis pats sau pasirašė.

Naujas Laikraštis.

Argentinoje pradėjo eiti naujas lietuvių kalba laikraštis „Rytojus“. Kaip „Darbas“ nusako, „Rytojus“ esąs komunistinės pakraipos, bet turiniu dar silpnas.

Gudai — Lenkų Pataikunai — Užsigavo ir Mušasi.

Neseniai gudų „Hromados“ organo „Naš Golas“ redakcijos

žalio, tai buna rudi, o jeigu žalio visai daug, tai buna gana tamsūs.

Paėmus ir perpiovus tulžies akmenėlių pusiau, pasirodo, kad jis susideda iš trijų sluogsnių: pačiam vidury branduolys, pasakui kitas klotas ir ant to da vienas klotas. Patsai viršutinis klotas paprastai buna kietesnis už kitus klotus ir turi rudą spalvą.

Iš ko tulžies akmenėliai susideda.

Tulžies akmenėlio branduolys dažniausiai susidėjęs tėra iš bakterijų, arba gleivių, arba sukrečėjusio kraujo, arba mažyčių arterijų išnarų, arba, pagaliau, kokio nors nepaprasto tulžies puslėje daikto, kaip tai adatos, špilkos ar kit ko.

Vidurinis tulžies akmenėlio klotas kuone visada iš cholesterolio krystalų yra pasidaręs. Jį sudaro plotvelės, tartum ant viena kitos gražiai kraute susikraudamos. Didžiają tulžies akmenėlio dalį — 70 ar 80 nuošimčių — užima cholesterolas.

O paviršutinį tulžies akmenėlio klotą, tai tulžies dažai drauge su kalko druskomis sudaro. Jis yra daug plonesnis už vidurinį klotą, bet užtat yra daug kietesnis.

Kur tulžies akmenėliai dažniausiai pasidaro.

Dažnių dažniausiai tulžies akmenėliai pasidaro tulžies puslėje. Kartais betgi jų randama ir tulžies kanaluose, vis delto manoma, kad jie turėjo puslėje pasidaryti, o jau tik paskui į vieną ar kitą kanalą ateiti. O kartais ir jaknose akmenėlių randama. Jų neperdaugiausiai tenais buna, labai mažai ir žalsvai tamsios spalvos.

P. S. Kitame straipsny išdėstysiu: 1) Kaip ligonis jaučiasi akmenėlius tulžies puslėje turėdamas; 2) Kaip ligonis jaučiasi akmenėlius turėdamas sir sykiu tulžies puslės aštrųjį ideginą gaus; 3) Kaip ligonis jaučiasi puliuojantį tulžies puslės ideginą gaus ir 4) Ką gydytojas mato.

buste įvyko triukšminga scena. Laikraštis pavadino eilę gudy polonofilų lenkų defenzivos agentais. Vienas jų Mamonko kreipėsi į redakciją ir pareikalavo, kad per 24 val. įrodytų jį esant defenzivos agentu. Praėjus tam laikui Mamonko atėjo į redakciją ir paklausė, ar esą įrodymų. Redakcija atsakė turinti, bet nerandanti reikalo jam juos įrodyti. Tuomet Mamonko puolė redaktorių ir kelis kartus įžeidė veiksmu. Kuomet užplūstas pradėjo gintis, Mamonko kedės smugiu į parbloškė ir iš redakcijos pasišalino.

„Garbės Konsulai.“

P-nas P. Mikolainis, tris kart buvęs „Vienybės“ redaktorium, savo straipsnely, tilpusiame „Keleivio“ No. 12, rašo, kad Voldemaras esąs gudrus politikierius: „Glovackį pakėlęs generolus“, o mūsų „pažangiuosius“ Karpavičių, Širvydą, Drangelį ir Tulį pakėlė į „garbės konsulus.“

Moteris — Armijos Vadovė.

Kantoniečių — Činijos nacionalistų-sukilėlių — armijos vyriausiu vadovu yra moteris, našlė buvusio prez. Sun-Yen-sen. Mokslus šita moteris egz Amerikoje, Wesleyan Kolegijoje. Tuomet ji buvo rami ir nedrąsi mergaitė.

Kiek Iškasama Aukso.

1922 metais visame žemės paviršiuje (išskyrus Rusiją) iškas ta aukso už 319½ milijono dolerių vertės. Pusė viso to aukso pareina Afrikai ir apie 1/6 dalis Suvienytom Valstybėms. Daugiausia aukso iškas ta 1921 metais, nes beveik už ½ milijardo dolerių vertės. Gi nuo 1860 ligi 1922 metų iškas ta aukso bendrai už 14,3 milijardų dolerių. Reikia tačian atsiminti, kad auksas randamas dažniausia labai mažomis kruopelėmis, tokiomis kai smulkans smėlio kruopelės. Didesni gabolai pasitaiko retai.

JAUNIMO KELIAI

SUSIVIENIJIMO
LIETUVIŲ AMERIKOJE
JAUNUOLIŲ SKYRIUS

Kol dega krutinėj šventa ugnis toji.
Kur traukia prie darbo ir duoda tiek vieko,
Jog menkas ir silpnas net milžinui stoji.
O dirbt, idant neitų ugnis ta ant rieko.
KUDIRKA.

Redakcijos Straipsniai

NAUJOS KUOPOS.

SLA. 318 kp. organizatorius, p. J. Mozuraitis, praneša, kad kuopos susirinkime, laikytame balandžio 3 d., Worcesterio sutvarkė naują jaunųjų kuopą. Iš Grand Rapids'o, Mich. taip gi mums rašo, jog ten ir gi susiorganizavo jaunųjų kuopą. Toms smagioms žinioms labai džiaugiamės. Jaunųjų kuopos dygsta viena paskui kitos. Musų jaunųjų armija didėja. Reikia, SLA, nariai tinkamai supranta musų tikslus ir stengiasi juos gyvinti kumštiniškai.

Jaunutes SLA. jaunųjų kuopas širdingai sveikiname! Linkime joms geriausių pasekmių augti ir bujoti ir būti gerai lietuviams, SLA. darbuotojais!

St. Louis'ą pasekė Worcesterio ir Grand Rapids'o jaunimas. Kas paseks Worcesterį ir Grand Rapids'ą?

DOVANA.

„Jaunimo Kelių“ redakcija skiria dovaną (gražią lietuvių kalba knygą) tam jaunui ar jaunulei, ar kuris ar kuri parašys tinkamiausią straipsnelį tema: „Ar Reikia Amerikos Jaunuoliams Prie SLA. Priklausyti?“

Straipsnelis turi būti neilgesnis 200 žodžių. Rašinį redakcijon reikia prisiųsti ne vėliau gegužės mėnesio 1 dienos, 12 val. nakties. Redakcija, gavusi straipsnius, pasikvies tinkamus rašto sprendžius ir laimėjusių dovaną, atspausdins „Jaunimo Keliuose“. Straipsnio autoriui ar autoriui redakcija išsiųs dovaną.

Siųsdami straipsnius, adresuokit: „J. K.“ Konkursui, 307 W. 30-th St., New York, N. Y.

Ponia ir Tarnaitė

Labai darbšti ir šikšti našlė laikė dvi tarnaites, kurias be juokų vertė sunkiai dirbti. Joms net nevalia buvo ilgčiau pagulėti lovoje išryto, nes ponia prikeldavo jas, kaip tik pirmą sykį sugiedodavo gaidys. Tarnaitės netiko taip anksti keltis iš lovų, o ypatingai žiemos metu, ir jos sugalvojo, kad ponia nekeltų jų, jei namie nebūtų gaidžio. Tada jos pasigavo tą šelmį gaidį ir nusiuko jam sprandą. Tai darydamos, jos visai nepamastė apie pasekmes... Jų ponia, nebegirdėdama gaidį giedant, kaip paprastai, dar anksčiau jas keldavo iš lovų ir sodindavo prie darbo nuo pat pusiaušakio.

Volungės

Didelėje, senoje liepoje, ant šakelės, Volungė susivijo sau lizdą ir pasidėjo pusę tuzino kiaušinėlių. Praslinkus keturioms savaitėms, lizdelyje jau tupėjo penki mažyčiai, klyksniai volungiai.

Jiems ten but buvę gera ir smagu, jei ne tie vėjai. Pakils, budavo, vėjas, pradės liepos šakelės sūpti, liuliuti. Supasi liepa, braška jos šakalės, judina ir jaunųjų volungių kūlidelį. Jie, išsigandę, rėkia, klyksniai, čirškia.

— Oi, oi! Nukrisim į žemę! — šaukdavo jaunieji paukšteliai. — Gelbėk, mamytė, gelbėk!

— Nieko blogo nenutiks, — ramindavo senoji volungė. — Prie visko reikia priprasti.

— Kad tik greičiau, kad tik greičiau užaugtume! — sakė volungiai. A, kad tai mokėtume, kaip

dideli paukščiai lakstyti! Skristume toli, toli, į girią ir slėpūnėms ten nuo didelių vėjų.

Praslinko dar trys savaitės. Paukščiukai apaugo plunksnomis, užaugo jiems sparneliai, pradėjo jie lakioti.

Džiaugėsi jie ir didžiavosi!

Tėvai pradėjo juos mokyti musias ir vabalus gaudyti, rodė jauniems volungiams kur sliekų galima rasti.

Volungiai prisilakstė, pailso ir sugrįžo savo lizdelin pasilsėti. Tuomet tėvai jiems papasakojo, kad prigimtas lizdelis visuomet ir už viską geresnis. Čia nors ir didžiausi vėjai blaško-judina, bet geriau negu kitur ir tiek.

Tas pats galima prilyginti ir žmonių gyvenimui: kur mes neitume, ko nenorėtume, ką nerastume, bet musų nameliai mums visuomet ir už viską meilesni.

J. J. Nienius.

Veskite Namą

Veskite mane į tą sietą,
Ką sapnuose temačiau;
Veskite į tą brangią vietą,
Kur dar niekad nebuvau:

Veskite namą —
Kur linksma, graži šalėlė,
Paklausyti vieverselio,
Kuris čiulba kas rytėlį,
Pakvėpuot gražių gėlių,
Ką mirguoj' rutų daržely.

Veskite namą,
Kur mergelės sau dainuoja;
Ten, kur Nemunas sraunusis
Savo bangomis juosia.

Veskite namą —
Į gimtinę, tėvų šalį,
Aš jos trokštu pamatyti
Ir sugrįžus čia jauniems
Josios grožę apskait.

Veskite namo...

Verutė.

Daina

Kukuo' girioj gegutėlė,
Verk' ne viena našlaitėlė.
Gul motutė ant lentelės,
Deg' žvakelės prie galvelės,
Verk' dukrelė prie šalėlės.

Oi, motute, motinėle,
Kam palikai našlaitėlę?...
Ak, motute, motinėle,
Ar ne ilga ši naktelė,
Ar ne kietas patalėlis?

Oi, motute, motinėle,
Tai aš tave pasveikinsiu,
Tai galvelę tau palenksiu,
Parpuldama ant vejalės,
Ant juodos, šaltos žemelės.

Atsitrauk sau, dukrytėlė,
Amžinoji našlaitėlė:
Gana apgarbstei tu mane,
Į kalnelį beleisdama,
Ašarėles beliedama.

SPORTAS

KAS LAIMĖS: SHARKEY AR MALONEY?

Gegužės 19 d., New Yorko Yankee Stadione įvyks vienos iš žymesnių kumštinių. Šiose kumštynėse kausis musų vienuotis Jack Sharkey (Žukauskas) su airiu Maloney. Kumštynėms besitariant, eina daug ginčų, kuris bus laimėtojas: lietuvis Sharkey ar airis Maloney? Laimėtojas, rugsėjo mėnesį turės jau kautis už pasaulinį čempionatą su Tunney.

Kuris laimės — Sharkey ar Maloney — labai sunku pasakyti. Sharkey yra geras kumštinkas. Parinktas kumštinkas ir Maloney. Su Maloney Sh. jau ne pirmą kartą kausis. Sharkey šitą kum-

štinką yra nukovęs du sykį. Bet tai buvo dar tuomet, kai jiedu buvo tik-ką pradėję kumštynėse lavintis. Kai kas svertimtauti todel mano, kad Maloney laimės. Aš bet gi tam netikiu. Mano nuomone, musų viengėniui pavyks supiekti ne tik Maloney, bet ir Tunney, nes Sharkey yra geriausiai išsilavinęs už visus dabar esančius kumštinkus. Ypatybė jo dar ir ta, kad jis su savo priešu kovodamas neima staigiai. Jis visuomet kaunasi taip, kad savo oponentą pailsinus ir tik jau tuomet imasi prie darbo — galutino laimėjimo. Ir tokiu metodu jam pavyksta laimėti.

Kad Sharkey laimės, sakau ne todėl, kad aš esu lietuvis ir savo viengėniui turėčiau simpatizuoti, bet tą išvadą darau tik tuo pamatu, kad jis yra išsilavinęs ir naudoja tokius metodus, kuriais jam pavyksta nugalėti net tokie baubai, kaip kad buvo juodukas Wills. Jei Sharkey nugalėjo Wills, tai apie Maloney neturėtų būti nė kalbos. Šitą nugalėjus, Sharkey paguldys ir Tunney.

Kitą ir negali būti.

Gegužės 19 netoli, nepertoliausia ir rugsėjo mėnuo. Pagyvensim — pamatysim. O aš dar kartą pabrėžiu, kad pamatysim musų vienuotį, atsiekusį pasaulinio kumštinko karūną.

K. K.

BALTIMORE, MD.

Lietuvaitės Merginos Laimėjo Basketbol Čempionystę.

Lietuvių Amerikos Atletų Klubo jaunų, ne senesnių kaip aštuoniolikos metų, merginų basketbol jauktas 26 d. kovo laimėjo basketbol čempionystę Maryland valstijoje. Musų jaunų lietuvių jauktas lošė su svertimtautėmis, kurios vadinosi „Speedy Six“ ir kurios buvo gana gerai pasižymėję lošime jau nuo praeitų metų. Bet musų jaunos lietuvių, kurios faktinai lošia tik pirmi metai, nuveikė svertimtautes gana vykusiai, laimėdamos 22 prieš 19.

Musų merginos liko apdovanotos per „Basketbol Lygą“ puikiais auksiniais medaliais, o L. A. A. K-bas aplaikė dovaną, sidabrinę taurę už virš kalbamų laimėjimus.

Sekančios jaunos merginos yra L. A. A. K. basketbol jaukto dalyvės: Ona Vasiliauskaitė (ji yra ir jaukto mokytoja), J. Magdušauskaitė, M. Česniūtė, L. Mateiūtė, R. Lazauskaitė, U. Jovaišaitė, H. Damukaičiūtė, L. Geležaitė ir A. Grigaičiūtė.

Kaipo jaunas ir gabias lošėjas reikia pasveikinti ir palinkėti, kad ateityje dar daugiau lavintųsi ir ne vien sporte, bet ir abelnam kultūriniam darbe, keldamos lietuvių vardą.

Kaz. Liutkus.

JUOKAI

Geri Darbininkai.

Du darbininkai sėdėjo rankas sudėję ir kažką plepėjo. Staiga priėjo prie jų užveizda ir klausia vieno:

— Ką gi tu, Jonai, veiki?
— Nieko, — atsako tas.
— O tu ką, Petrai? — klausia užveizda antro. Tas sumišęs atsako:
— Aš... aš... Jonui padedu.
— Geri darbininkai! — nustebę užveizda. — Vienas nieko neveikia, o kitas jam padeda.

Sunkus Klausimas.

— Šiandien mokytojas uždavė mokykloje tokį klausimą, ir kurį nė vienas mokinių nesugebėjo atsakyti.
— Ko gi jisai klausė?
— Jis paklausė: kas išmušė mokyklos langą?

Tai Bent Viešnia.

— Kiaulute, kur tu buvai?
— Pono kieme.
— O ar patinka?
— Visai nepatinka! Viskas bloga! Jokios tvarkos nėra: kiemas iššluotas, visur švaru. Net duobės, kur pamazgas išlieja ir tos neradau.

Paaiškinio.

Mergaitė klausia: Sakyk, Kazik, kodel tavo mažasis brolis vis dar nemoka vaikščioti, nors turi jau daugiau kaip dvyliką mėnesių amžiaus, o štai šuniukas ir šeši mėnesiai dar neturi, o žiūrėk, kaip bėgioja?

Kazikas atsako: Stebiuos, kad tu negali suprasti! Išžiūrėk: mano brolukas turi tik dvi kojas, o šuniukas du kart daugiau...

TRYS

Uria Kucenenienė-bogenas

Žema Neris pakrante tęsėsi sodžius. Vieno sodžiaus galo gyventojai kalbėjo lietuviškai, antro — gudiškai; sodžiaus vidury kyšojo žydo pirkelė. Tas sodžius buvo nuskurdęs... Netoli sodžiaus esančio dvaro ponų visą laiką skriaudžiamas, ir iš svetur atsiųstos geležinės sargybos reitežiais surakintas.

Sunkus sunkus debesys kybojo ties juo ir lyg spauسته spaudė trobesius į purvyną, į smiltis. Tas debesys, tarytum plėrusis erelis padengė sodžių savo sparnais, o sodžiaus vidury, ties žydo pirkelė, tas grobuonis tarytum pilką galvą godžiai kraipo, aštrius nagus išleisdamas, lyg taikydamas į ten gyvenančias žydu sielas.

Sodžiaus gyventojai slėpėsi savose pirkelėse, kad jų skausmas neišeitų aikštėn.

Sodžiaus žmonės slėpė savo širdyse vieną svajonę: išbėgti ir laukais, strėlėmis tiesiais kybantį tirštąjį debesį — plėšrųjį erelį — nuvyti...

Ir buvo to sodžiaus trys jaunikačiai... Įvairiais slaptais takeliais jie suseidavo, kur Neris įsilenkia sutartoni vieton, pamirštam kampely. Ten augo plačiai išsišakojęs žilvitis. Už jo šakų jie visi trys susirinkdavo, susėdavo ant didelio, lyg iš žemių išdygusio, akmens. Vidury sėdėjo vienas laužtomis linijomis, tamsiais, kaip juoda derva plaukais, mirtingai išblyškusių, lyg rytų žmonių, veidu, degančiomis, tarytum beriančiomis žaibus akimis, nuo kurių verda praeinanti Neris banga.

— Kas tu?

Iš žemės gelmių pasigirsta vaitojimas:

— Žydas, besibastančios tautos sunus. Šiam žemės sklypely jis pasiliko ir tapo mano vaiku.

— O kas tu, šale šedjis?

Truputėlį žymiais veido bruožais, tamsiai gelsvais plaukais, tvirtas, kaip iš žalvario nulietas, vis dairaisi visur prasimerkiančiomis rusvai mėsdomis akimis, visada slapta kiutini, šliauži, lyg persekiojama kalnų stirna ir savo uolos urvą.

Neris bangos pleška:

— Tai mano lietuvi. Apsiliek mano banga. Semk riešukučiomis mano vandenį... perkošk per savo sukietėjusius žemdirbio pirštus... aš tavo Neris, „baltoji upė“, „sielų upė“ — išžiūrėk ir mano bangas.

— Q trečias, kas tu?

Rusvos, sidabriniai blizgančios tavo akys. Tu tiesus ir liesas — lankstus kaip vytelė. Plaukai tavo minkštesniai, balčiausi linai.

Ir pradėjo šokinėti kupstai, ir pradėjo baltų paukščiai sparnais plesdenti:

— Gudas, gudas!

Tą pavasario giedrą dieną tie trijų tautų sunus čia susirinko... Kiti kitam žvelgia geru, kaimynišku žvilgsniu. Neris banguoja:

— Kalbėkitės, juokitės mieli vaikeliai...

Lietuvis ir gudas, kreipdamies prie žydo sako:

— Kalbėk gi... duok išgirsti savo kalbą... tu iš Vokietijos, nuo Reino krantų gailiu verksmu atsinešei savo kalbą... Tada, kai tave iš ten vijo juodieji jezuitai ir kraugeriai ricieriai... Reino vandenys paskandino tavo brolius ir seseris... ištisos šeimos, susiraišiję virvėmis, krito vandenin: norėjo išvengti kankinimų, nenorėjo matyti naikinamų savų šventyklų. Skęstančių ir bėgančių nuo Europos vakarų ir rytus pasukintai šauksmai, rodos, prilipo tau prie gomurio ir iki šio laiko pasiliko jie pas tavę. Tu atsinešęs tą skurdo kalbą, suaudei ją senoviniams auksiniams Biblijos ataudais — tai dabartinė tavo kalba. Jau nebekalba tavo kalba ant Reino krantų, bet pas tavę pasiliko to šaltinio kalba ir ji bus iš rytų Vakarų Europai amžinu išmėtinėjimu. Kalbėk ir mudu klausysim.

Žydas atsako:

— Mieli kaimynai, dešimtimis metų spaudžiamos budelių žabangose jūsų kalbos prasimušė sau kelią ir jūsų tautų širdžių paslaptis. Jūsų kalbos ilgai spaudžiamos,

lyg bangavo tautų gilumose, valėsi jų sielose. Skambai, graži žemdirbių gudų kalba... kaip laisvas girios gaudimas ir švelnus švelnus šilko čiuzėjimas... bičių užimas ir varpelių skambėjimas. O tu, lietuvių kalba — iš senai senai žydėjusios sanskirtų kalbos žalia šakelė. Tu esi tyki, lėta... Tu viešpatauji toje išdyvusiojo šaly, kuri iš seno yra lietaus vilginama, kuri kvepia tik ką nukritusio lietaus lašo drėgme. Kalbėkite, mieli kaimynai, jūsų kalbos yra tautų skausmo indai. Jūsų žemdirbių kalbos visada yra girdimos žaliuose bangose, varpomis banguojančiuose laukuose.

Kalbėjosi jie visi trys ir jų skausmai, tarytum, seniau į juos išmoktos vilyčios, dabar iš jų išsoka ir išmenga į kito širdį.

Ir kiekvienas atsiminė savo dainos motyvą. Dainelės svetimos, bet artimos, skrenda, susilieja ir vėl išsiskiria, išsiveržia į apsupantį pavasario giedrų orą. Užtraukia gudas savo dainelę, ir ji, kaip tryška iš balto marmurinio fontano vanduo, išsisklaido mažučiais sidabriniais lašeliais. O lietuviu daina, tarytum, iš girių, iškilmingai, aikčiojančiai plaukia, liejasi, lyg, rodos, beriasi gėlės ant jaunosios kapo. Bet kas įsiubavo ekstazo verksme ir skleidžia degančios vilties žavėjančius garsus?

— Žydas, žydas...

Ir ten senam žilvity, kur jie buvo susirinkę, per jo išsijėjusią žievę, skverbiasi tie balsai ir persikošia iki nulinkusių, nuliudusių jo šakų...

Jie visi trys nutyla, sustoja, nebesikalba, tik duoda kiti kitam ranką ir kiekvienas tvirtai ją suima, laiko, spaudžia... Be žodžių išreiškia jie geros kaimynystės pasidėjimus.

Jei jie pažvelgia į kiti kitą, tai reiškia: „kad net žaibai ties tavimi sužaubuotų, kad ir spindulys prašvistų, visada paliksiu ištikimas“...

Išsiskiria... Slaptais, nemindžiotais takeliais susėjo ir slaptais takeliais pranykta. Kiekvienas pareina pas savuosius, bet ne ilgam: vistiek jie dar visi trys susirinks, Slaptai, slapta, kai ateis tas laikas, ta valanda, jie išsivers iš pirkelių jau su savaisiais, ir tada visiems draug reiks čia susirinkti...

Tyras Nerio vandenėlis teka, prieš saulę skleidžia atspindį akių, kurios tik ką į jį žiūrėjo.

Neris banguoja per laukus, sodžius, miestus... pasakoja krantų gyventojams legendą, suauštą pavasario dieną, trijų tautų sunų, kurie kokiame tai jo įlinkime prisiekė būti ištikimais kaimynais.

Putinas.

MANO PASAULIS.

Žinau aš, drauge, pasaulį didį,
Pasaulį gražų, pasaulį tyrą,
Lyg šviesų rytą, kai gėlės žydi,
O skaidrios rasos nuo lapų byra.

Ten plačios lankos — žiedai siubuoja,
Ten skambūs gojai — upeliai šnera,
Tenai padangė džiaugsmu alsuoja.
Tenai taip lengva, ramu ir gera.

Paimki, drauge, tu rubą skaištų,
Priseki baltą lelijos žiedą, —
Kad siela meilės aidais užkaistų,
Kur mano grožio pasaulis gieda.

Tada išeiki, kai aušta rytas
Ir perlais sagsto lankas rasotas,
Tai skriesim mudu į nematytas
Puikaus pasaulio šalis svajotas.

Pamiršim visa, kas juoda žema,
Pamiršim žydrą padangių plotį, —
Ten didžios mintys ramybės gema,
Ten atgimimo versmų ieškoti.

O kai išvysim dieneles galą,
Kad glaudžia žiedus gamtos grožybės,
Nusvirus saulė jau gėsta, šla,
O siela geidžia didžios ramybės, —

Nulenksim galvas. Ramiai užėję
Ant aukšto kalno, rankas ištiesme,
Pagerbė didį šviesos Davėją,
Pabaigsim butį padėkos giesmę.

(„Vainikai“)

Melrose Parkietis

PROTOKOLAS

SLA. 9-to apskrčio 14-tos konferencijos, atsiųsčius vasario 27 d., 1927 m., Kazio Uleskio svetainė, Auburn, Ill.

Konferencija atidarė SLA. 9-to apskr. pirmininkas J. Starkevičius 10:15 val. ryte. Pirmininkas paskyrė mandatų komisijon: A. Šimkus, St. Kanstonaitis ir V. Mičiulis.

1. Įnešta, kad būtų suteikta sprendžiamas balsas SLA. 9-to apskrčio valdybai. Įnešimas priimtas vienbalsiai.

2. Mandatų komisija pranešė, kad delegatų randasi nuo sekančių kuopų:

158 kp., Springfield, Ill. — T. Klembauskas, A. Sungaila, St. Kastontinaitis ir K. Ratušinskas.

155 kp., Benld, Ill. — J. Guzevičius, V. Mičiulis ir A. Laukaitis.

27 kp., Auburn, Ill. — A. Baranauskas, A. Šimkus, J. Palanavičius ir S. Petrila.

293 kp., Willsonville, Ill. — P. Kateiva.

159 kp., Collinsville, Ill. — S. Masiulis.

Ant vardošaukio nepribuvo šie delegatai: J. J. Guzevičius, A. Laukaitis, K. Ratušinskas. Delegatai pribuvo 10 nuo 5 kuopų, atstovaudami 635 narius.

3. Įnešta rinkti suvažiavimo prezidiumą. Išrinkta: pirmininkas J. Starkevičius, pagalbininkas F. Klembauskas, sek. M. Lekešienė.

4. Pirmininkas pateikė dienotvarkę, kuri priimta vienbalsiai.

5. Protokolas 13 suvažiavimo priimtas.

6. SLA. 9-to apskrčio viršinių raportai: pirmininko, sek. retoriaus ir išdinko raportai priimti. Organizatorius prisiuntė raštišką raportą. Raportas priimtas.

7. Įnešta, kad būtų padidinta mandatų komisija, kuri atliktų knygų peržiūrėjimo darbą ir patiektų numotų rezoliucijų.

8. Skaityta laiškas nuo SLA. keliaujančio organizatoriaus, E. Vitaicio. Laiškas priimtas ir paliktas prie naujų reikalų.

9. Delegatų raportai iš kuopų veikimo ir praeito SLA. 9-to apskrčio konkurso. Iš delegatų paaiškėjo, kad ne visos kuopos tame darbavosi, apart 27-tos kp. Auburn, Ill., kuri prirašė 11 jaunuolių prie kuopos.

10. Nutarta, kad visos kuopos prisiųstų raportus ir bus atiduota skiriama dovana.

11. Įnešta, kad būtų padaryta valanda pertrauka pietums.

2 SESIJA.

Antrą sesiją atidarė 2:20 po pietų.

Vardošaukis. Pribuvo visi delegatai.

12. Pakelta klausimas link maršruto. Po apkalbėjimų, nutarta — 10 už, prieš 1 — rengti prakalbų maršrutą E. Vitaicio SLA. 9-to apskrčio rybose.

13. Įnešta ir paremta, kad visą darbą atliktų apskrčio valdyba, susijojus su kalbėtoju.

14. Pakeltas klausimas link neveiklumo ir apsilaidimo SLA. 9-to apskrčio. Delegatai pareiškė, kad reikalinga apmokamas 9-to apskrčio sekretorius, nes darbo yra pakankamai.

15. Įnešta, kad būtų mokama metinė alga \$25.00, pataisymas \$10.00, už pataisymą 11 balsų, už įnešimą 1. Nutarta busiančiam sekretoriui mokėti \$10.00 metinės algos.

16. Įnešta, kad būtų išnešta protesto rezoliucija prieš fašistų valdžią Lietuvoje, taipgi ant ra rezoliucija prieš organizavimąsi fašistinių organizacijų šioje šaly. Priimta 10 balsų.

17. Įnešta, kad būtų paaukauta 10 dolerių del Lietuvos politinių kalinių; pataisymas \$25.00. Už įnešimą 10 balsų, už pataisymą 2 balsai.

18. Įnešta, kad būtų parinkta aukų svetainė. Surinkta \$11.75. Nutarta perduoti pinigų išdalininkai, kuri rūpinęsi pasiūsti kur reikia. Aukavo sekančios ypatos: po dolerį — Antanas Baranauskas, Juozas Zvingilas, Vincas Mičiulis, Stasys Kastontinaitis, Kastantas Petrila, Karl. Uleckas, S. Masiulis, Baleslovas Gailevičius; po 50c. — J. Starkevičius, Antanas Šimkus, Povylas Kataiva, F. Klembauskas, Jonas Žmogius, Jonas Pagalis ir Jonas Keleiva.

19. Knygų peržiūrėjimo komisija pranešė, kad rado knygas vedamas gerai ir pateikė sekančių raportą:

Balanso iš 1926 metų \$197.07
Iplaukė per 1926 metus 57.95

Viso — \$255.02

Išlaidų buvo — \$114.94

Atėmus išlaidas, lieka \$140.08.

20. Įnešta, kad būtų renkama valdyta SLA. 9-to apskrčio 1927 m.

Organizatorių išrinktas Zvingilas, Box 588, Auburn, Ill.

Pirmininkas — J. Starkevičius, 1700 College, Springfield, Ill.

Išdinkė — K. Guzevičius, Box 155, Benld, Ill.

Sekr. — M. Lekešienė, 1426 S. 11-th St., Springfield, Ill.

Suvažiavimas nominuota: Auburn, Ill. 5 bal., Collinsville, Ill. 1 bal., Benld, Ill. 6 bal.

Suvažiavimas užsadarė 5:30 val. vakare.

Pirm. J. Starkevičius, Sekr. M. Lekešienė.

NEKROLOGAS

WORCESTER, MASS.

Mirė SLA. 318 kp. Narys, A. Gerulis.

Trečiadienio vakare, kovo 16 d. su šiuo pasauliu atsiskyrė darbuštas SLA. 318 kp. narys, A. Gerulis.

Nuliudime paliko savo žmoną ir 3 kuklius. Vėlonis buvo dar jaunas, turėjo vos 30 metų amžiaus. Palaikytas su bažnytinėmis apeigomis.

SLA. 318 kuopa nuskyrė šešis grabnešius, butent: J. Mozuraitis, J. Kamandulį, P. Skrickį, B. Mingilą. A. Baranauską ir Banuškevičią, kurie savo draugą nulydėjo į kapus ir suteikė S. L. A. organizacijos paskutinį patarnavimą.

Vėlonis A. Gerulis buvo darbuštas SLA. 318 kuopos narys. Pereitais metais buvo kuopos tvarkdarius ir savo pareigas visuomet tinkamai atliko.

Lai buna mūsų draugai, A. Geruliui, lengva šalta žemelė!

J. Mozuraitis.

LAISVAS SKYRIUS

(Redakcija neima atsakomybės už šreiktas mintis šiam skyriuje)

KAS IMPORTAVO Į SLA. TRIUKŠMĄ?

Daugumas SLA. 14 kp. (Cleveland, O.) narių vienas kito klausinėja: „Kodel SLA. eina vaida? Iš kur tie vaidai atsirado?“

Man atrodo, kad ir kitose kolonijose yra tas pats klausimas, nes daugely kuopų eina peštynės; suprantama, vienur mažesnės, kitur didesnės. Trum pais sakiniiais pasakysiu iš kur visa tai kilo. Bet pirma to, reik prisimint ankstybesnė S. L. A. praeitis.

Kuomet buvo čia LSS, tuomet irgi buvo frakcijos SLA, taip vadinamos Dundulio vedamos frakcijos. Bet tos frakcijos buvo rimtos ir jos tęsėsi iki 1922 m. Detroite įvykęs SLA. Seimas Dundulio frakciją „nukakino“, nes tuomet dabartiniai „revolucionieriai“ irgi išėjo prieš Dundulio frakciją. Galima pilnai sakyti, kad iki Detroito SLA. Seimo, t. y. iki 1922 m., dabartinių triukšmadarių nebuvo girdima SLA. O kad taip buvo, tai ve faktas:

1919 metais LSS. kairysis sparnas turėjo suvažiavimą Brooklyn, Labor Lyceum svetainės sklype, kur pasikrikštijo L. K. S. (Lietuvių Komunistų Sąjunga). Tame suvažiavime Stilonas padavė sumanymą, kad visi kairiojo sparno nariai, kitaip sakant, L. K. S. nariai, pasitrauktų iš tautiškų organizacijų, ypačingai iš SLA. Tą sumanymą Stilonas pravarė, nes tais metais jis buvo karaliumi. (Reikia priminti ir tai, kad Stilonas buvo po areštu, bet nežiurint to, cigarečių rudydamas, užpakalin rankas užsimetęs spaceravo vidury delegatų, ir kas jo neklaušė, buvo apšauktas „social-šovinistu“ ir kitais panašiais vardais). Tokiam įnešimui buvo ir priešingų, bet nieko negelbėjo. Ir kuomet tas suvažiavimas padarė tokį tarimą, kad kuris tik jaučias esąs komunistu, turįs bėgti iš Kudirkinų, Vytautinių ir iš SLA, tuomet tarimas reikėjo pildyti. Ir daugelis išbėgo iš pašalinių draugysčių. To tarimo pamatu buvo: „Mes priklausdami tautiškoje draugijoje, mokam mokesčius ir dirbam jų darbus. Tuomi remiam tautininkus ir apleidžiam savo darbus“. Tai trumpoj sutraukoj buvo pats svarbiausias pamatas. Gi priešingi Stilonas sumanymui šiaip pamatavo: „Mes, pasitraukdami iš draugijų, atsisakim nuo minčių...“ Bet kuomet prasti, eiliniai nariai buvo priešingi, tai nieko nereiškė.

Porai metų praslinkus tas pats Stilonas praregėjo ką eiliniai nariai sakė. Ir 1921 metais L. K. S. įvykęs slapas Massachusets valstijos suvažiavimas priėmė rezoliuciją, kad visi komunistai, kurie tik išsigali, eity į pašalines draugijas. Kitiems net mokesčius nutarė apmokėti (žinoma tiems, kurie geri, sukūrę politikieriai). Pats tarimas buvo tas: susisiekti su pašaliesnėmis miniomis ir skiepti jose darbininkiską marksistinę dvasią.

Iš 1921 metų slapto Komunistų Sąjungos Federacijos suvažiavimo išsivystė dabartinis triukšmas SLA. kuopose. Bet dabartinis triukšmas nieko neturi bendro su slapto suvažiavimo tarimu. Tarimas, kaip minėjau, buvo, kad įtraukus pašaliesnį elementą į marksistinę organizaciją, kad paskleisus tarpe pašlyjų minių plačiau Markso mokslą, o ne triukšmą daryti. Ir jeigu būtų tas tarimas pildoma, tai SLA. jokio triukšmo nebūtų.

Bet nuo 1921 metų Komunistų Federacijos suvažiavimo, komunistai labai keitėsi ir pas dabartinius „komunistus“ nėra nė dešimto nuoš. to komunizmo, kuris buvo pirm 1921 metų.

Kad taip yra, turiu įrodyti; bet čia jie nereikalingi, nes nėra kalbama apie komunistų gerumus ir blogumus.

Ir nuo 1921 m. prasidėjo ėjimas į SLA. vadinamų „komunistų“, o dabar kiti veržiasi pro uždarytas duris.

Pirmiausių triukšmą padarė A. Bimba, ir jo triukšmas liudija mano pasakymą: iki 1921 metų Bimba apie SLA. nieko nesakė; kai SLA. centras pirkio paskolos bonus karo metu, Bimba nė gu-gu. Bet kuomet Bimba nė gu-gu; bet kuomet Bimbinistą, tai parupo SLA. turiai ir visi gerumai, už ką tapo išmufytas ir iš SLA. (Ir jeigu Bimba būtų neišsivystęs iš komunizmo rubų, šandien tebeklausytų prie SLA.)

Bimbos pradėtoji oportunistinė karjera pagimdė SLA. triukšmą, ir nuo to laiko vis plėtojasi, ir kas kart kvailėja, ir ji eis toli, kol didžiama SLA. narių miegos.

Tiems triukšmo diegams nerupū SLA. labas abelnai. Jiems rupi tik, kad užkariaut sau vietas. Juk užkariaut masės vietas dalykas, o masių turtas ir

jų valdymas — antras. Masės galima užkariaut su apšvieta, o turtą ir masių valdymą smurtu, budu, fašistiškai.

O jeigu mano žodžiams nenorit tikėti, tai pasiklauskit patys savęs: kiek gavot iš dabartinių „komunistų“ komunistinės apšviotos ir agitacijos asmeniškai, ir kiek gavot purvinos politiškos nesamones apie SLA. organą „Tėvynę“, jos redaktorių ir Pildomąją Tarybą, ir kt.

Aš čia tik trumpais ruožais suminėjau, kaip pamatą. Ir dabar žinosit, nuo kada ir iš kur prasidėjo tas triukšmas. Bet svarbiausias pamatas yra tas, kad komunistai užsivystė į chaministus. Ir aš sakau: apsaugok Jupiteri SLA. nuo chaministų, nes jie padarytų iš SLA. tą patį, ką padarė iš Komunistų Partijos. Kaip suplėšė visą Amerikos darbininkų bendrą judėjimą, taip būtų ir su SLA. Iš kelių dešimty tukstančių komunistų dabar turi tik 7,000 chaministų. Tai ir iš SLA. liktų tik keli tukstančiai ir nežinia kokie istai būtų ir kaip besivadinę.

Tukstančiai narių mokėję duokles pasitraukė. Bet jiems pasiliko jų įmokėti pinigai, įtaisytos spaustuvės, užpirkti namai. Taip jie nori padaryt ir su SLA. Visokių užmačių pagalba išvaikyt narius, o jų įmokėti pinigai pasigriebt. Bet vargu tas pavyks.

Prie viso to: ar gi daugeliui chaministų rupi SLA. pašalpa, kuomet jie priguli tik į pomirinių skyrių. Jiems SLA. rupi tiek, kiek mirusiam pomirtinė. Bet jiems rupi visai kas kita. Todel jie ir šukauja, protestus rašo ir tt. Ir kaipgi jie nerėks, kad SLA. keliaujantis organizatorius yra netinkamas, kuomet jie patys bastosi su savo agitacija? Juk jei SLA. organizatorium būtų paskirtas chaministas, tai labai būtų sveika raudonajam bižniui. Šiais laikais del bižnio rinkų išžudo milijonus gyventojų, o jei SLA. triukšmas yra ir be žudynių, tai nėra stebėtina.

Aš buvau su tais neva komunistais, kada buvo išėjimai iš SLA. ir grįžimai daromai, tai žinau tą praktiškam darbe, ne tik teorijoje.

Ant galo įsivaizduokim štai ką. Kodel TMD. nėra triukšmo? Kodel to paties nėra Sandaros organizacijos? Kodel nėra veržimosi į tas organizacijas? Todel, kad ten nėra turto ir nėra numatoma šiltos vietos; todel ten vadinamų „komunistų“ nė su žiburiu nerasi. Tos organizacijos liuosos nuo triukšmadarių. Buvo liuosos ir SLA. iki tol, kol nerupėjo triukšma dariam vietelės. Kada savė tarpe vietos nėra, tai veržiasi pro uždarytas duris ir nori atsisėst ant numatomų vietelių. Kam nerupi vietos, tas triukšmo nekeliu ir tokie žmonės jei numato ką nors SLA. kritiško, kritikuoją rimtai ir delei to nėra triukšmo.

Iš SLA. galima triukšmas prašalint, žinoma, paimant gerą metodą. Bet kol kas tos metodos nesimato vartojant ir apie ją kalbant. Ta metoda gimis. Bet ar ji gyvens, tai kitas klausimas.

Man atrodo, kad žinant nuo kada, iš kur ir delei ko tas triukšmas išsivystė, bus lengviau jį prašalint iš SLA. Juk daktaras pirmiausia turi žinot iš ko liga paeina, jei nori ligonį pagydyt. O jei to nežino, tuomet ligoniui daktaro gydymas be pasekmių lieka.

Duokim tinkamus vaistus toms „bakterijoms“, kurios S. L. A. kp. susirinkimuose ligą gimdo.

V. J. Zabulonis.

D-ras VINCAS L. BROOKUS, Lietuviškas Dentistas, 8 SO. MAIN STREET, (2-ros lubos—kambary Nr. 19) WILKES BARRE, PA. Telefonas W. B. — 7799.

Am. Liet. Tarybos Dalykai

TOLESNIS KOMISIJŲ PATVARKYMAS.

Amerikos Lietuvių Penkto Visuotino Seimo nutarimu įvykinus Amerikos Lietuvių Tarybą, ir Tarybai laikant savo konferenciją sausio 16, 1927, Brooklyn, N. Y., liko patvarkyta eilė komisijų tam tikriems dalykams atlikti. Po Seimo buvo Tarybos Sekretoriaus, p. D. P. Pilkos spaudoje paskelbta kokias ypatas į kokias komisijas paskyrė. Taip gi tilpo spaudoje ir Tarybos rezoliucijos ir pareiškiniai kas link Tarybos tikslų, ir jos atsinešimas linkui dabartinės valdžios Lietuvoje.

Tarybos Pirmininkas, Adv. F. J. Bagočius, pavedė man — laišku vasario 19, 1927 — kaip Tarybos pirmam Vice-Pirmininkui, tvarkyti įvairias komisijas, ir p. V. F. Jankauskui, antram Vice-Pirmininkui, vesti organizavimą įvairių organizacijų draugijų bei vietinių Tarybų darbą.

Eidamas man pavestas ir priklausančias pareigas, šiuomi daryu komisijų urėdų patvarkymą. Tarybos konferencijai tik paskyrus ypatas į komisijas, bet nepaskyrus kokie žmonės kokias pareigas turi eiti, didžiama komisijų dar nėra, kiek man žinoma, pasidalinę kas ką turi veikti, ir pačių komisijų dar mažai kas yra veikiama. Kad padėjus tam padaria, aš darau sekančių patvarkymą:

Susisėlimo Draugijų Komisija: K. S. Karpavičius, 6820 Superior Ave., Cleveland, Ohio, pirmininkas. M. J. Bučinskas, 176 Glenwood Ave., Binghamton, N. Y., sekretorius.

C. P. Jurgeliūnas, 677½ N. Main Street, Brockton, Mass., išdinkinas.

Apšviotos Komisija: S. Michelsonas, 255 Broadway, Boston 27, Mass., pirmininkas. K. Baronas, 1739 S. Halsted Street, Chicago, Ill., sekretorius. D. P. Pilka, 373 Broadway, Boston 27, Mass., išdinkinas.

Santykių su Lietuva Komisija: Dr. M. V. Vinikas, 8618 102-nd St., Richmond Hill, N. Y., pirmininkas. P. Grigaitis, 1739 S. Halsted St., Chicago, Ill., sekretorius. F. J. Bagočius, 253 Broadway, Boston 27, Mass., išdinkinas.

Monksleivių Komisija: K. Baronas, 1739 S. Halsted St., Chicago, Ill., pirmininkas. K. Liutkus, 101 S. Fremont Ave., Baltimore, Md., sekretorius. K. Augustinavičius, 1739 S. Halsted Street, Chicago, Ill., išdinkinas.

Ekonomijos Komisija: Dr. G. J. Klimas, 2538 E. Allegheny Ave., Philadelphia, Pa., pirmininkas. J. O. Širvydas (rezignavo, į jo vietą nuskyriau) K. S. Karpavičius, 6820 Superior Ave., Cleveland, Ohio, sekretorius. St. Kodis, 117 N. Dearborn St., Chicago, Ill., išdinkinas.

Imigracijos Komisija: F. V. Jankauskas, 650 Palisade Ave., Jersey City, N. J., pirmininkas. St. Kodis, 117 N. Dearborn St., Chicago, Ill., sekretorius. N. Rastenis, 700 W. Lombard St., Baltimore, Md., išdinkinas.

Spaudos Komisija: J. O. Širvydas, 193 Grand St., Brooklyn, N. Y., pirmininkas. S. Michelsonas, 255 Broadway, Boston 27, Mass., sekretorius. P. Grigaitis, 1739 S. Halsted St., Chicago, Ill., išdinkinas.

Jaunuomenės ir Sporto Komisija: V. Širvydas, 193 Grand St., Brooklyn, N. Y., pirmininkas. D. P. Pilka, 373 Broadway, Boston 27, Mass., sekretorius. N. Rastenis, 700 W. Lombard St., Baltimore, Md., išdinkinas.

Labdarybės Komisija: K. Liutkus, 101 S. Fremont Ave., Baltimore, Md., pirmininkas. P. M. Balčikonis, 177 Glenwood Ave., Binghamton, N. Y., sekretorius.

Šį patvarkymą darau be jokio rinkimo, vien tik imant iš eilės kaip ypatų vardai Tarybos konferencijoje ir komisijas buvo surašyta. Jei kurios komisijos jau pasiskirstė urėdus — gerai. Jei kurios bus nepatenkintos, nariai norės apsimainyti vietomis, — turi valią tai padaryti. Bet nepadarus jokios veikimo pradžios visai laukia kitų paragi-

nimo, ir, kaip sakiau, tik kai kurios komisijos dar veikė.

Dabar, broliai, visi į darbą. Amerikos lietuvių laukias dirvuoja; Lietuvoje dilgės auga. Jei snausime tai ir mums ant nosės samanos pradės želti.

Tarybos Centralis Komitetas rupinasi savo darbu; Jaunuomenės ir Sporto Komisija turi veikti kartu su Seimo išrinktu Jaunimo Komitetu; kitos visos komisijos privalo veikti atininkamus darbus. — Labor omnia vincit!

Nadas Rastenis, Am. Liet. Tarybos I Vice Pirmininkas.

Šis žmogus buvo Visai Silpnas ir Nervuotas.

Mr. G. W. Alderson, iš Bazine, Kans., turėdamas 75 metus amžiaus buvo visai silpnas, nervuotas ir turėjo inkstų ir kepenų trubelius. Jis sakė: „Aš jau esu išvartojęs daug visokių gyduolių, bet gavau didžiausią pagalbą nuo Nuga-Tone negu iš kitų gyduolių, kurias buvau vartojęs.“ Nuga-Tone prašalino jo ligas, suteikė jam naują stiprumą ir jėgą ir jis pasukė. Jis yra vienas iš daugelio tukstančių kuriems Nuga-Tone pagalbėjo.

Nuga-Tone taipgi yra geros nuo skilvio trubelių prasto apetito, silpnų nervų, užkietėjimo, nusilpusių kitų organų, praradimo svarumo arba unsilpnėjimo, nervingumo ir raumenų neveikimo. Garantuojama, kad pagalbės, arba jums nieko nekainuos. Nusipirkit butelį ir pabandykit jį didelę vertę. Apsisaukokit nuo pavaduotojų — reikalaukit tikrų Nuga-Tone.

Pranešimas

Pranešu merginoms ir moterims, norinčioms iš kitur atvažiuoti čionai darbo ieškoti, o gavusios darbą manytų ilgėsniam laikui šiame mieste apistoti, kad pas mane galima gauti kambarį apsigyvenimui. Pirmą važiavimo rašykite laišką:

Mrs. A. GRINIUS, 2717 Chippewa St., ST. LOUIS, MO.

Tel. Empire 7365

Dr. F. MATULAITIS, 322 Holbrook Ave., DETROIT, MICH.

Valandos: 12-3 p. m. ir 6-8 p. m.

Ultravioletinė šviesa. Diathermia

Didelė Ekskursija į Lietuvą

FRANCŲZŲ LINIJOS LAIVU "FRANCE"

11-tą DIENĄ BIRŽELIO (JUNE)

Kurią vadovaus ir asmeniškai prižiūrės VIKTORAS KAMARAUSKAS,

Vice-Prezidentas Susivienijimo Lietuvių Amerikoje, 179 Slocum St., iš Edwardsville, Pa.

Užsisakykite kelionę dabar. Prisi- renkite iš kalno.

Klauskite agento vi- sų informacijų apie pašto arba grį- žimo leidimą.

PLATESNIŲ INFORMACIJŲ SUTEIKIA ANT UŽKLAU- SIMŲ FRANCŲZŲ LINIJA (FRENCH LINE).

Kreipkitės prie bile autorizoto agento — A R B A —

PETRAS J. BALTUŠKA (Ekskursijos rengėjas), A. & J. HURWITZ Banker's House, 6 EAST MARKET ST., WILKES BARRE, PA.

(3-čios durys nuo Public Square — 2-ros lubos)

„Vienybės“ Spaudos Bendrovė, 103 Grand Street, Brooklyn, N. Y.

V. Stulpinas, 11 So. Halsted St., Chicago, Ill.

UŽSISAKYKITE KELIONĘ DABAR — MUSŲ GERAS AGENTAS MIELAI JUMS PATARNAUS KELIONES SUTVARKYME

„MIJEČNIK“

„GROBLEWSKI“

„GROBLEWSKI“

„GROBLEWSKI“

„GROBLEWSKI“

„GROBLEWSKI“

„GROBLEWSKI“

„GROBLEWSKI“

„GROBLEWSKI“

„GROBLEWSKI“

„GROBLEWSKI“

„GROBLEWSKI“

„GROBLEWSKI“

„GROBLEWSKI“

„GROBLEWSKI“

„GROBLEWSKI“

„GROBLEWSKI“

„GROBLEWSKI“

„GROBLEWSKI“

„GROBLEWSKI“

„GROBLEWSKI“

„GROBLEWSKI“

„GROBLEWSKI“

GYVENIMO RUOŽAI

Rašo A. B. STRIMAITIS.

STEBUKLAI MAŽEJA.

Senovėj, kuomet žmonės tikėdavo į įvairius burtus, tai žmogaus maginacija buvo surastas didelis milžinas, su magiškais batais, kuris galėdavo vienu žingsniu nužengti nuo vienos kalno viršūnės ant kitos. Išliko, atrodo stebėtinai dalykas. Bet dabar, 1927 metuose, tokie batai negana spartūs. Dabar eroplanai laksto viršūnėmis kalnų; paštas perduoda laiškus skraiduoliui ir į kelias valandas iš Chicago žinios pasiekia New Yorką. Nieko tokio nepaprasto. Tai atliekama paprasčiausios dienos darbas.

Sis amžius tai yra lenktynių periodas, kuriame mums tenka gyventi. Šiandien rašom ir siunčiam kabelius Lietuvos Preziden. sveikindami jį su kaktuvų gimimo dienoj, bet kol kabelis pasiekia savo destinaciją, prezidentas jau kalėjime sėdi uždarytas.

Pacifiko vandenynuose randasi ypatinga sala, vadinama „Galapagos“. Tenai randasi toki čerepokai, kurių nugaromis gali čiuzinėti trys ar keturi vaikai vienu kartu. Sakoma, kad jie yra po penkis šimtus metų senumo; esą labai mandagūs vegetarijai, mėsos neryja ir žmonėms nepavojingi. Šitie čerepokai seniai yra matę šimtus tūkstančių kartų Pacifiko bangų pasikėlimą, kuomet audra iškyla; matę tykų, malonų vandenyno paviršių; matę šimtus milijonų jūrų paukščių praklekiant per tą salą kas metai. Senos „Galapagos“ salos čerepokas matė daugiau, negu du šimtus tūkstančių kartų saulę užtekant ir nusileidžiant. O vienok, kuomet jie nudvės budami penkių šimtų metų senumo, kiek ištikrųjų jie gyveno, kiek matė „Galapagos“ saloj, nei jų likusiems ant tos salos ainiams, jauniems čerepokams, mažiausios žymės, mažiausios atmainos nepadarys, jokios atminties iš savo ilgo amžiaus nepaliks.

Ši čerepoko iliustracija ant „Galapagos“ salos, duoda mums suprasti, kad ne amžiaus ilgume gladi progreso paslaptis, bet civilizacijos. Tulas žmogus pergyvena 75, 90 ir su virš šimtą metų amžiaus, bet mirdamas veikia nieko nepalieka. Kitas miršta sulaukęs vos 20, 30 metų amžiaus, bet palieka didelių savo darbų vaisius, kuriais likusios jaunosios gentartės naudojasi, gėrisi ir jų darbais prieš kitas tautas didžiuojasi. Mes turime pavyzdžiui: Dr. V. Kudirką, Pr. Vaičaitį, Biliuną, Mačį, Steponaitį ir daugelį kitų, kurie mirė vos pačiam pumpure savo gyvenimo grožybės, o vienok jų darbų palaikais mes džiaugiamės ir atmename, kad jie gyveno, o tuom tarpu šimtus tūkstančių gyvenusių ir mirusių sulaukusiu žilos senatvės, nežinome kad jie kuomet nors gyveno.

Taigi patsai gyvenimo ilgumo ar trumpumo laikas stebuklų negamina. Jei žmogus pats savo protu stebuklų nesutvertų, tai jų ir nebūtų. Stebuklais mes vadiname tokius apreiškimus, kaip atidengimą gamtos paslapčių, suradimą elektros, garo, skoncetravimą ir sutapimą saulės spindulių, užkariavimą oro lakiojimi paukščio greitumu po tris mylias į minutą, nardymą jūrų dugne, ir tt.

Civilizacijos išvystyti ir progresas pastumėti, praktiškai veikianti stebuklai, yra skirtingi nuo senoviškų stebuklų, kurie budavo tik žmogaus vaidentuvėje galimi, o praktikoje negalimi išvystyti. Šiandien magiški batai, su kuriais „galima“ nužengti nuo vieno ant kito kalno viršūnės jau neįtikimi. Nei Chicago Pupauskio lakiojanti divonai, kuriais būtų galima per Atlantiko okeaną persikelti, jokios reikšmės neturi. Taigi, nesami stebuklai kas kart maža, o realiai stebuklai vystosi, ir kaip greitai stebuklas yra veikmėje, realybėje, taip greit tampa nestebuklu, ir delto į tokius stebuklus, kuriuos realybėje negalima įrodyti, irgi nustoja savo vertės, nes žmonės netiki į tokius stebuklus, kuriuos realiais, gyvenime veiksmiais negalima paversti. Delto tai stebuklai mažėja.

Senai man teko skaityti laikraštį, buk Turkijos mieste Konstantinopoly randasi seniausias žmogus visame pasauly; turi šimtą keturiasdešimt dvejus metus amžiaus, dar esąs tvirtas ir sau gyvenimą užsidirbas. Bet jis netiki, kad šis žemės kamuolis esąs apvalus. Kas jam nori tai priparodyti, jis tą vadina kvailiu, „heretiku“. Jis nežino, kad Mahometų ir kitų religijų istorija yra pačių žmonių išmislas. Jis tvirtiausiai tiki, kad miręs mahometas sėda ant balto žirgo ir staciai nujoja į dangų. Taipgi jis tiki, kad laike karės mahometonų kunigas pašnė sauja smilies bėrė ant dirvos, kaip kad Lietuvos kaimietis kviečius, ir iš smilies, akies mirksny, stoje kareiviai apšaruoti, ginti tėvynę varėdian Dievo. Tokis žmogus jei gyventų dar penkis šimtus metų, tai būtų vis tas pats prietaringas žmogus. Jis gyvena tik delto, kad nenumiršta, bet civilizacijai iš jo gyvenimo jokios naudos nėra.

Taigi nėra taip labai svarbu, kaip ilgai žmogus gyvena, bet svarbu kiek jis naudos padaro begyvendamas; kiek jis palieka busiančioms kartoms gražių pavyzdžių iš savo darbų.

Suprasdami, kad kiekvienas žmogus privalo gyventi, idant paliktų atmintį po to kuomet jis bus pašauktas pro pastutinis duris, turi stengtis kuomi norint atžymėti savo vietą ant šios planetos. O tai nėra sunku, jei tik panorėtumėm. Gerai daryti yra kur kas lengviau, negu blogai. Pabandykite, o persitikrinsite. Netikėkite stebuklams, nes jų nėra. Gerai daras žmogus pats sutveria stebuklus.

IŠ MINTIES GRUDELIAI.

Parinko Pranas Eimutis.

Žmonės paprastai yra linkę tikėti, jog jie nori but teisingais. — Caesar.

Tas, kurs gali parduot savo garbę, parduos ir žmonių reikalus. — Solon.

Skirtumas tarp turtingo ir biedno žmogaus yra sekamas: turtingas gali valgyti kada tik nori, biednas valgo tuomet kada turi ką valgyti. — Sir W. Raleigh.

Apie „Lietuvos Žinių“ Susprogdinimą

Paskutinėmis dienomis gavome „Lietuvos Žinių“ 56 ir 57 numerius, kuriuose smulkmeniškai aprašoma kaip išrodė „Lietuvos Žinių“ įstaiga tuojau po susprogdinimui. Kadangi Amerikos lietuviai šiuo įvykiu gyvai suinteresuoti, aprašymą talpiname ištisai kaip tai paduoda pačios „Lietuvos Žinios.“ Red.

PASIKĖSINIMAS ANT VALSTIEČIŲ LIAUDININKŲ SĄJUNGOS CENTRO.

Susprogdinta „Varpo“ B-vės spaustuvė. Sunaikintos spaustuvės mašinos. Sugriauti du namų aukštai. Sunaikintas spaustuvės šrifas ir visa kita. Sunaikinta „Lietuvos Žinių“, „Lietuvos Ukrainko“, „Mokyklos ir Gyvenimo“, „Naujo žodžio“ eilinių numerių surinktoji medžiaga. Nuostoliai labai dideli.

Kovo 11. 4:35 v. ryto „Varpo“ spaustuvėje, Laisvės Alėja 60 (Jodidijo namas), kur spausdinamos „Lietuvos Žinios“, ir kur randasi „Lietuvos Žinių“, „Lietuvos Ukrainko“ redakcija, valstiečių liaudininkų centro komitetas, įvyko piktadarių parengtas sproginimas.

Sproginimui įvykus, namai užsidegė. Tuojau atvyko gaisrininkai ir ugnį apgesino. Visai išgriauti du namų aukštai, kur yra „Varpo“ spaustuvės mašinų skyrius, rinkykla ir linotipų skyrius. Trečiajame aukšte, redakcijų bute ir „L. Ž.“ redaktoriaus p. Bortkevičienės bute išbyrėjo langai. Spaustuvės mašinos dalinai sudraskytos sproginimo, apverstos, buto lubos apgriuvo, namų sienos suskilo. „Varpo“ spaustuvės namai atrodo baisiai, lyg po gaisro.

Sproginimas buvo toks didelis, kad trečiajame aukšte iš lovos buvo išmestas gyvenantis ten „L. Ž.“ administracijos tarnautojas stud. Parnskis, mašinos visiškai sugadintos, plėninės dalys sutrupėjusios. Žmonių aukų nebuvo del ankstyvo laiko. „Varpo“ namų kiemas apipiltas stiklais. Visų butų langai išbyrėjo. Sproginimas buvo girdėtas beveik visame mieste.

Tuojau po sproginimo į nusižengimo vietą atvyko gaisrininkai, policija ir inžinierijos karininkai. 8 v. atvažiavo apžiūrėti sproginimą piliečių apsaugos departamento direktorius, generalinio štabo viršininkas pulk. Daukantas ir jo padėjėjas pulk. leiten. P. Plechavičius. „Varpo“ spaustuvės namų kieme dežiuravo policija, kuri neįsileido pašalinių žmonių.

TAMSIŲJŲ PAJEGŲ DARBAS.

Šiandakt, iš kovo 10 į 11 d. piktadariai susprogdino „Varpo“ spaustuvę, įsteigtą pažangios visuomenės ir brolių amerikiečių pinigais. Čia buvo spausdinamos „Lietuvos Žinios“, „Lietuvos Ukrainkos“ ir kiti pažangieji laikraščiai. Slykštaus, neregėto pasikėsinimo tikslas aiškus.

Lietuvos liaudies priešai, budami bejėgiai kovoti su doru drąsiu žodžiu idėjos keliu, griebėsi bombų. Tačiau jie, išsigimėliai, pamiršo, kad idėjos pragaros mašinomis ir žudymais nepanaikinsi.

Lietuva gerai žino, kokios reikšmės jos laisvei ir gerovei turi demokratinė spauda ir amžiams pasmerks piktadarių ir stovindžių už jų pečių darbą.

Stovėdami liaudies laisvės ir demokratybės sargyboje, mes ir toliau be baimės varysime savo darbą ir tikimės, kad visas kraš-

tas su mumis. Tvirtai tikime, kad greit ateis tas laikas, kai visi sužinos teisybę apie neregėtą pasikėsinimą ir jo autorių vardus prikals prie gėdos stulpo.

Mes žinome, kad visos dorosios Lietuvos visuomenės ir brolių amerikiečių parama mūsų sunkiame darbe yra garantuota.

Todel mes drąsiai ir su viltimi žengsim ir toliau tuo pačiu laisvės ir demokratybės gynimo keliu ir jokie chuliganai mūsų nuo to kelio nenubaidsys.

SUSPROGDINTOS SPAUSTUVĖS VAIZDAS.

Kieme.

Pilnas kiemas stiklų. Pirmam aukšte spaustuvės namuose langų visai nėra, didžiulės durys vidury kiemo. Kitoose dviejuose aukštuose taip pat tik retas stiklas sveikas. Priešinguose namuose, kur yra Estų atstovybė, draudimo draugija „Lietuva“, langų irgi tėra maža dalis.

Pro pirmo aukšto langus ir duris matyti buvusio išsiveržusio gaisro žymės. Namai išilgai sproges trijose vietose.

Pirmam aukšte.

Pirmam aukšte buvo spausdinamųjų mašinų ir linotipų skyrius. Pro duris įėjti negalima, nes užgriuvę. Vidaus vaizdas matyti pro išmuštus langus.

Mašinos sumuštos, išvartytos. Didžioji „Frankental“ mašina susprogdinta į trupinėlius. Po ja buvę padėtos sprogstamoji medžiaga. Durų, baldų ir kitų daiktų tik skeveldros.

Lubose kelios didelės skylės, kurių kraštais kabo lentų gabalai. Viskas apgriuvo nubyrėjusių tinku. Gaisrininkams gaisrą gesinant viskas sulieta vandeniui ir bendrai susidaręs beforminis mišinys.

Kad atrodė linotipų skyrius, gerai nematyti, nes pro laužą nė įėjti negalima.

Antras aukštas.

Grindys sproginimo iš apačios kiauurai pramuštos ir suardytos. Renkamosios kasos išmėtytos, išardytos, raidės ir kiti dalykai išbėrę, susimaišę su nubirusiu tinku, lentgalių ir baldų skeveldromis. Kontoroj įsiveržusio į antrą aukštą gaisro žymės. Krosnys sutrukusios. Visur aptrūkęs tinkas, žymu sienų sproginimui, vidurinės sienos pakrypusios.

Trečias aukštas.

Trečias aukštas viduje beveik nenukentėjas. Tik sienos ir šiaip palubai aptrūkę, langai išbyrėję. Visur pilna stiklų.

KĄ PASAKOJA SPAUSTUVĖS SARGAS.

Spaustuvės sargas gyvena antrame aukšte šalia rinkyklos. Paprastai pusiau penktą valandą rytą jis keldavosi krosnių kurti. Mušus lygiai pusiau penktą valandą, kada sargas jau rengėsi eiti pro duris į rinkyklą, kaip tuo metu viskas sudrebėjo, langai išbyrėjo, visame name pasigirdo didžiausias triukšmas. Gulėjusi lovoje sargas žmona buvo iš lovos išmesta bent pora metrų aukštyn.

Šokę į rinkyklą sargas pamatė visas duris atidaras, visi renkamieji staliai sugriauti, apversiti, pro išmuštą grindis ėjo dumalai. Buvo bemėginas lipiti laiptais žemyn, bet iš ten mūšėsi į viršų dumalai ir ugnis, — apatinis aukštas degė. Netrukus pribuvo gaisrininkai, kurie gaisrą ir likvidavo.

Laikrodis rinkykloje sustojęs 4 val. 35 min.

KĄ SAKO STUD. PARNSKIS.

„Pekliškas trenksmas su triukšmu ir aidu išmetė mane iš lovos. Pusiau apsiirengęs galvatrukčiais mečiau laiptais žemyn. Įėjimas į spaustuvę užgriautas, dumai, liepsna! Skubinu pas p. Bortkevičienę su šauksmu: „Gaisras!“? Paskambinu gaisrininkams. Paskui pradėjau čiupti visa, kas rodėsi kiek vertesnio. Užmiršęs, kad dar yra kitas išėjimas į kiemą, pradėjau šaukti pro langą pagalbą (mat, p. Bortkevičienė ir tarnaitė buvo jau išėjusios — aš likau vienas). Gaisrininkai pristatė jau man lipiti kopėčias, bet atsiminiau apie sveiką išėjimą ir nuėjau į kiemą. Čia jau dirbo gaisrininkai. Atėjo policija, rinkosi publika ir baugiai žiūrėjo išgąsdinti sproginimo kaimynai.“

PASKALBĖJIMAS SU „VARPO“ B-VĖS DIREKTORE IR „LIETUVOS ŽINIŲ“ REDAKTORE.

Ponia F. Bortkevičienė pasakoja:

— Mane išbudino sproginimas. Pirmas įspudis buvo toks, kad aš pamaniau, jog Nemune sproginamas ledas, tačiau tuojau pirmas įspudis pasikeitė aiškesniu susiorientavimo įspūdžiu, kad del Nemuno tai yra per stiprus ir kad sproginimas, turbut, kur arčiau yra įvykęs. Aš nenorėjau dar keltis, bet tuojau įbėgo pas mane studentas Parnskis, skubiai pareiškdamas: — Dega! Pilna dūmų! — Jis tuojau paskambino gaisrininkams.

Aš nubėgau pažiūrėti, kas kur dega. Aš maniau, kad sargas jau turi būti atsikėlęs ir durų, darant elektros įjungimą įvyko eksplozija ir užsidegė siena.

Antrame aukšte suradau sargą. Paaiškėjo, kad jis nieko nedarė. Bėgau žemyn pirmam aukštan, bet jau ten veržėsi iš spaustuvės liepsna, ir aš grįžau viršun gelbėti dokumentų.

Kai ką padarius, vėl bėgau apačion, bet jau gaisras buvo likviduojamas.

Toliau jau pribuvo daug žmonių ir dalykas paaiškėjo.

No. 57 „L. Ž.“ apie sproginimą rašo:

Be to, kas vakar buvo parašyta „Lietuvos Žiniose“, tenka konstatuoti šios smulkmenos bei platesnės žinios apie sproginimą, aplinkas, padarytus nuostolius, nukentėjusius asmenis ir kita.

SPROGINIMO IŠVAKARĖSE.

Kaip paprastai, Valstiečių Liaudininkų Centro komitetas, „Varpo“ b-vės kontoroje, „Lietuvos Žinių“, „Lietuvos Ukrainko“ redakcijose ir ekspedicijose (kuri dabar deliai žinomų aplinkybių sutruknė iki vėloko vakaro) ėjo paprastieji kasdieniniai darbai.

Apie patį sproginimą tegalima pasakyti, kad jis buvo be galo didelės jėgos; sproginimas buvo tiesiog milžiniškas.

Kaip anksčiau buvo spėliojama ir nepalyginamai didesnis, negu 6 colių kanuolės šovinio sproginimas.

Nei tas nei kitas tokių išardymų padaryti negali, kokia jėga yra padaryti „Varpo“ spaustuvėje.

Didžiulės Frankentalio mašinos, apie 8,000 kilogramų svorio, stipriausiai pristiprintos prie tvirtų grindų, apie trijų santimetrų storumo ir apie 30 centimetrų vertikalios stovėjusios plėninės paspiros nurašytos, kaip siuleliai.

60 DARBININKŲ BENDRO.

Del susproginimo „Varpo“ b-vės spaustuvės liko be darbo 60 darbininkų.

SPROGSTAMASIS PRIETAISAS,

kurio pavidalas dar nenustatyta, kaip apžiūrėjimas parodė, buvo padėtas kaip tik po didžiausia ir tvirtiausia Frankentalio mašina.

Pačia sproginimo dujų smugio jėga ir nutrauktomis Frankentalio mašinos dalimis sugriauta ir suardyta visos kitos mašinos ir namas.

Kadangi sprogstamasis prietaisas buvo padėtas po mašina, tai mašinos dalys — vienos išardė sienas, duris, langus, kitos mašinas, o kitos su didžiausia jėga atsimušė į lubas ir rikošetą padariusios išdaužė sieną į linotipų skyrių ir nė tik ten padarė suardymus, bet prasiveržusios ir pro trečios sienos langus išardė visą popieros sandėlį.

Sproginimo jėga tiek buvo didelė, kad kapitalinės sienos pirmame, ir antrame aukšte perplyšo horizontaliai ir vienas plyšys pasidarė vertikaliai net iki trečio aukšto imtinai; langai išardyti ne tik visų aplinkinių namų kieme, bet ir trečiame aukšte Koperacijos rūmų — lombardo langai išdaužyti ir Laisvės Alėjoje Filhgarmonijos kraituvės didieji langai išbyrėjo.

Iš žmonių nukentėjo Estijos atstovas p. Oidermanas, kuris miegojo kambary gretiname „Varpo“ spaustuvės kiemui. P. Oidermaną lovoje apibėrė stiklais ir ant galvos numetė išrūgtą iš lango langelį. P. atstovas pertrauktą pasilį turėjo baigti kitame kambary. „Varpo“ b-vės namų patarnautoja p. Matjošaitė kontužinta. Sproginimas ją, miegojusią trečiame aukšte, nusiavedėjos koki metrą aukštyn, nutrenkė ant grindų ir gerokai sutrenkė ir labai išgąsdino. Ji skundžiasi, kad skaudą jai krūtinę, galvą ir visą kūną; visą dieną ji verkė.

Sargo žmona, miegojusi ant rame aukšte, buvo pasviedėta kokių du metrų aukštyn ir taipgi nutrenkta ant grindų. Jos vaikų lova užpilta stiklais ir viena mergaitė lengvai sužeista.

TARDYMAS EINA.

Tardomi beveik visi spaustuvės darbininkai ir tarnautojai. Kai kurių jų butuose padaryta krata; taip vakar padaryta krata vyriausiojo mašinų skyriaus mechaniko p. Puzinausko bute, išardyta jau linotipų skyriuje vakarą dirbusieji linotipistai p. Šileika su žmona, kiti turi pakvietimus.

„Tėvynės“ Redakcijos Priešas. Įvykus šitam nedoram rekininkų darbui, Lietuvos liaudis labai sujudė ir neišpasakytai šituo tamsybės apaštalių elgesiu pasipiktino. Iš daugelio vietų dabar gaunama „L. Ž.“ ir senuitei Bortkevičienei užuojautos. Nors Lietuvos žmonės, ypač žmonės, kurie stovi arti „L. Ž.“ ir neturtingi, bet daugelis deda aukas ir stengiasi šitą Lietuvos pažangiosios visuomenės kultūrinę įstaigą kogniečiausiai atstatyti.

Lietuvos lietuviai aukauja, nereiktų ir amerikiečiams šiame darbe atsilikti.

Kiekvieno doro ir apšviesto žmogaus yra šventa pareiga kovoti prieš Lietuvoje siaučiančią reakciją. Ta kova mes parodysim, kad demokratybės palaikytojų, laisvės kovotojų kombomis nesunaikinama.

Amerikiečiai, pasirodykime, jog mes mylime Lietuvą, jog mes esame pažangiais žmonėmis, jog mūsų pareiga yra išlaikyti Lietuvą nepriklausoma ir demokratiška šalimi. O tai padarysim aukaudami „Varpo“ Bendrovės“, apšvietos ir kultūros įstaigos atstatymui.

Susivienijimas Lietuvos Amerikoje yra geriausia apdrauda ir pašalpos organizacija.

Amerikos Lietuvių Judėjimas

KVIETIMAS Į BENDRĄ FRONTĄ.

Visos Amerikoje gyvuojančios lietuvių organizacijos, pašalpinės, dailės draugijos, piliečių, atletų, sporto klubai, biznierių sąjungos, rateliai, kuopos, kurių gyslose dar teka lietuviškas kraujas, yra kviečiamos nieko nelaukus prisidėti prie Amerikos Lietuvių Tarybos. Principai, kuriais Taryba laikosi, yra priimti Visuotinio Amerikos Lietuvių Seimo Philadelphiajį ir patvirtinti Tarybos konferencijoj, Brooklyne. Fundamentaliai Tarybos tikslai yra tilpę spaudoje anksčiau. Jeigu kam dar nאישקו, tokie galėtų gauti kopiją ar paaiškinimą iš Am. Liet. Tarybos sekretoriaus.

Amerikos Lietuvių Taryba yra vienintelis bendras frontas, kuris stovi už demokratišką valdžią ir smerkia fašizmą Lietuvoje. Dar didesnė užduotis Am. Liet. Tarybos yra, tai rupintis mūsų pačių reikalais čia pat, Amerikoje.

Kas ir kaip gali prisidėti prie Amerikos Liet. Tarybos.

Kiekviena draugija, klubas, sąryšys, etc. gali prisidėti prie Amerikos Lietuvių Tarybos kaip organizacija. Prisidėdamas prie Am. Liet. Tarybos, organizacijos susirašinėja per savo sekretorių ar specialiai aprinktą narį su Tarybos sekretorium ir praneša susirinkimuose. Taipgi tokis narys praneša Tarybos žiniui naujai išskeltus klausimus visuomenės reikalais.

Jeigu tokia organizacija turi nemažiau 500 narių, ji gali rinkti į Amerikos Lietuvių Tarybą vieną narį, kuris įeina lygiomis teisėmis su kitais Tarybos nariais. Kai kur yra draugijų sąryšiai. Tokie sąryšiai ir dabar jau veikia kaip kolonijos taryba. Tokie kolonijų sąryšiai yra kviečiami prisidėti prie Amerikos Lietuvių Tarybos.

Amerikos Lietuvių Taryba nesiskia į vietinės draugijos ar kolonijos draugijų sąryšio tvarką, nei į jokios partijos reikalus. Am. Liet. Taryba rupinasi risti tokius klausimus, kurie apima visos lietuvių visuomenės reikalus, klausimus, kurie stovi virš partijinių reikalų ir kurių nei viena draugija, klubas ar partija negali gildinti.

Inkmke, pavyzdžiui, nors mažesnių nuotikių iš gyvenimo ir pamatysime kur mes stovime. Jūs jau busite matę Amerikos knygynų skaityklose padėtą didelę anglų kalboje žurnalą, „Poland“, kurį leidžia Lenkų Taryba, kad publika lankanti knygynų skaityklas galėtų pasiskaityti apie lenkus. Rodos tai yra nekalta darbas, bet „prošepanai“ neapsieina neįrodinėje angliškai skaitančiai visuomenei, kad lietuvis yra niekas daugiau, kaip tik „šlėktos“ įrankis ir tinkas tik po pono pantapiu. Lenkai stengiasi diskredituoti lietuvių visokiais budais čia pat, Amerikoje. Na, o ką bekalbėti, kas yra daroma Lietuvoje, kur jie turi tiek daug galės jodinėti ant lietuvių sprando. Ar mes, lietuviai, tinkamai atsakome į tokį žeminimą mūsų vardo? Ne! Jeigu mes ir atsakytume į tai per mūsų spaudą ar prakalbas, tas vistik nieko nereikštų, nes ta visuomenė, kuri skaito tokių paliokų šlamštą, mūsų pareikšimų nematys.

Kalbomis ir vėjo gaudymais apie mūsų vardo pakėsmią sveitintaučiuose mes nieko neatsiekime. Mums reikia taip pat susitarti ir išleisti anglų kalboje gerą žurnalą, nors du ar tris sykį į metus ir stengtis, kad toks žurnalas rastųsi Amerikos miestų knygynuose, kur kiti ir

mes patys galėtume jį rasti ir pasiskaityti. Tai būtų mūsų vardo pakėlimas, mūsų pirmynžanga ir kartu apsigynimas nuo „prošepanų“, jeigu mes galėtume angliškai kalbančiai visuomenei išdėstyti mūsų kilimą, dabartį, budą, kultūrą, atsižymėjimus, — žodžiu visą mūsų gyvenimo ratą. Kas pritaria?

Antram pavyzdžiui imkime kad ir sekantį nutikimą. Bostono Lietuvių Vaizdos Butas gavo atsišaukimą (raštu ir per pasiuntinį) nuo Massachusetts General Hospital, kad lietuviai padarytų kompaniją tarpe savo tautiečių ir parinktų pinigų to įstaigos paramai. M. G. H. turi daugiau pinigų negu jį gali suvartoti, bet čia klausimas risis ne ligonbučio turtinimumu. M. G. H. pasiuntinys savo atsišaukime nurodė, kad lietuviai gyvenanti Suv. Valst. vartoja ligonbučius po visą šalį Ameriką, prie kurių palaikymo neprideda nei su mažiausia parama. Jeigu, anot M. G. H. pasiuntinio, lietuviai turėtų panašią ar nors kokią įstaigą, kuri būtų palaikoma lietuvių sukeltais fondais, tuomet būtų pateisinimas.

Tai yra nuoga teisybė, kurios Amerikos lietuviai pridengti negali. Laikas jau atėjo, kad ir lietuviai turi pakilti iš kritikos ir konstruktivų gyvenimo darba.

Pas mus prieglaudos namo klausimas svarstomas nuo senai, bet nieko iki šiol neatsieka. Vėlesniais laikais pradeda kalbėti ir apie ligonbučio reikalingumą lietuvių vardu. Kaip nežūrėkime į tokius klausimus, bet gyvenimas mus versta verčia eiti pirmyn. Jeigu mes nerūpinamės nieko panašaus budavoti savo vardu, tuos pinigus turėsime paaukoti kitoms įstaigoms. Nėra abejonės, kad panašių atsišaukimų yra gavę ir kitos kolonijos, arba jeigu dar negavo, tai sulauks, nes laikas atėjo.

Du viršminėti pavyzdžiai parodo, kad mes turime labiau susidomėti visuomeniniais klausimais, kurie vienaip ar kitaip paliečia lietuvių visuomenę Amerikoje. Apart kitko mūsų jaunųjų auklėjimas tebėra padrikas. Norisi spėti, kad gal tik apie 5 nuos. mūsų lietuvių jaunikių tėra tinkamai auklėjami, visi kiti 95 nuos. yra palikti gatvės doros globai. Visuomenei reikėtų pradėti daugiau rūpintis jaunosios kartos likimu. Negeriau yra ir su pašalpos draugijomis, kurioms bankrotas stovi už durų, jei ne kaitalau, tai nariais arba visa versla. Reikia ieškoti išėjimo, kad tokios draugijos nežlugtų, bet gyvuotų ir augtų.

Piliečių klubai kelia klausimą, kad buvę reikią atskiro piliečių klubų suvažiavimo pasitarimų apie politiką. Gal būtų ir geras daiktas prie progos pasikalbėti, bet man neatrodo, kad piliečių klubams būtų reikalinga daryti atskirą suvažiavimą nuo Amerikos Lietuvių Tarybos. Pirmoji vieta Am. L. Taryba susideda taipgi iš piliečių ir laikys savo suvažiavimą apie rugpjūčio — rugsėjo mėnesį. Antra, Am. L. Taryba susideda iš parinktų lietuvių tarpe ypatingai iš visos šalies. Argi tad verta kitokį panašų suvažiavimą šaukti? Rodos kad ne. Bet imkime dalyką antraip. Jeigu piliečių klubai turi gerų samanyų, kad ir politikų, tai būtų galima apsvaistyti Tarybos konferencijoj ir, reikalaujant pasirodymų, įsteigti tokių reikalų pildymui komisiją. Veikdami visi sykiu, daugiau atsieksime.

Vardan Amerikos Lietuvių Tarybos, kviečiu visas draugijas, klubus, sąryšius, kuopas dėtis į bendrą frontą ir veikti sykiu su Amerikos Lietuvių Taryba.

Amerikos Lietuvių Tarybos pirmas Bulletinas yra rengia-

LIETUVIAI AMERIKOJE

PITTSBURGH, PA. Lietuvos Seimo Atstovo Prakalbos.

Kovo 27, nuo 2 po pietų Šv. Jurgio Parapijos svetainėje S. S. kalbėjo p. N. Radys, Valstiečių Liaudininkų Seimo atstovas.

Pirmiausia kalbėjo kun. J. Brazdis, Šv. Jurgio parapijos klebonas; antras Paulius Dargis. Paskiau prakalbą pasakė atstovas Radys, nurodinėdamas kaip mūsų tėvynė Lietuva nepriegulminga jau 9 metai, bet laisva dar nėra, dar tebeina partijų kova už demokratiją, už žmonių laisvę. Nurodinėjo, kaip pirmesni ponai, kurie valdė kraštą per 7 metus su viršum žmonėms laisvės nedavė. Sako, žmonės tikrai laisvę gavo tikta Liaudininkams su Soc. Demokratais Lietuvai valdant. Bet jiems neteko ilgai valdyti, nes pirmesni valdonų padarytos šaliai skriaudos, kaip tai: išaikuota Lietuvos piliečių sudėti pinigai neteisėtiems tikslams. Už tai Liaudininkų valdžia buvo patraukus į teismą atsiskaityti, o tai nekuriams ponams grėšė ir kalėjimas. Todel jie ieškojo kaip iš viso to išsisukti. Surado fašistus, prie jų prisidėjo tikri lenkų šnipai, kurie ištikrųjų norėjo Lietuvai pražuties. Bet Lietuvos liaudis nėra patenkinta dabartiniais valdonais. Kalbėtojas prašė amerikiečių paremti juos kovoj už Lietuvos liaudies teises.

Aukų surinkta \$31.35. Pora žodžių kaslink Šv. Jurgio parapijos. Tiek prie pirmesnio klebono K. Petruševičiaus, tiek dabar jau ne sykį yra pasidarbavę Lietuvos tautiškiems reikalsams, suteikiant savo svetainę veltui. Taip pat ir kun. Brazdis pasakė gražią prakalbą, kad Lietuvos kunigai taip toli nuėjo, kad apleido bažnyčias, įsimašė į tokias politikas, kad kunigai rašo mirties dekretus savo politikos priešams, kur ištikrųjų kunigui nevalia nekaltą paukštelį žudyti. Taip pat pajuokė Lietuvos barzduotus kunigus ir ragino aukoti tam tikslui, kad p. Radys, parvažiavęs, galėtų nukust barzdas.

Tą pačią dieną, nuo 8 val. vakare, Radys kalbėjo L. M. D. Svetainėje. Pirmiausia kalbėjo p. Dargis, kuris savo kalboje priminė, kad po Lietuvos perversmų bolševikų lyderiams, kaip Pruseikai ir Bimbai, tai rugpjūtį atsivėrė dolerius šienaut. Taip kalbant, vietos komunistėlius kai ant karštų žarijų pasodino. Jie pradėjo šaukti, kad „mes tave išdeportuosim“. Tik nepasakė kur. Bet tur but į Rusiją.

Čia aukų surinkta \$22.69. Kovo 28 buvo draugiška vakarienė pas J. Dargius, McKees Rock, Pa., kur atstovas Radys apsisitojė. P. Dargienė pagamino labai gardžią vakariene. Žmonių dalyvavo gana geras burys, kurių tarpe buvo daug biznierių. Čia taip pat pasakyta daug kalbų ir visokių linkėjimų. P-as Radys daugiausia kvietė amerikiečius važiuoti į Lietuvą apsigyvent.

Kovo 29 Radžio prakalbos įvyko N. S., L. Sunų Svetainėje. mas į spaudą. Bulletine bus plačiau išdėstyta Am. L. Tarybos programos. Bulletiną galės gauti visų draugijų, klubų, kuopų ir tt. sekretoriai ar pavienės ypatos, užinteresuotos Tarybos darbuote, kurie atsiųs savo antrašą Tarybos sekretoriui.

Am. Liet. Tarybos sekr.,
D. P. Pilka,
1632 Columbia Rd.,
So. Boston, Mass.

Čia kalbėjo Paulius Dargis ir Radys. Aukų surinkta \$17.15. Kovo 30 d. prakalbos įvyko Penn. Ave. daly, L. Piliečių svetainėje. Kalbėjo tais pačiais reikalais. Aukų surinkta \$23.65.

Kovo 31 d. atstovas kalbėjo McKees Rocks, Pa. Kalbėjo ir P. Dargis. Aukų surinkta \$13.25. Viso Pittsburgie surinkta į Sandaros Politinį Išdą kovai su Lietuvos smurtininkais \$108.09. Tai graži parama!

Visur buvo atsakinėta į klausimus. Daugiausia klausia: ar teisybė, kad Liaudininkų valdžia statė mokyklas lenkams? Komunistai klausė: kodėl Liaudininkų valdžia pasidavė fašistams? Buvo ir daugiau visokių klausimų, bet visų nepasižymėjau. Ypač komunistai pasižymėjo su klausimais ir kritika Soho daly, J. Baltrušaitis norėjo nurodyti, kad Lenkija nebut puolus Lietuvos ir nereikėtų bijoti revoliucijos.

Žmonių visur buvo prisirinkę gana skaitlingai. Visose dalyse prakalbų surengimu rūpinosi Sandaros vietinės kuopos, išskyrus McKees Rocks, Pa., kur rūpinosi Paulius Dargis. Dar reikia pridurti, kad beveik visur svetainės buvo suteiktos už dyką.

Juozas Virbickas.

BALTIMORE, MD.

Mūsų gerb. Mikas Petrauskas, apsigyveno pas mus, Baltimore, ir su L. A. A. Klubo pagalba ruošia pastatyti scenoje operetę „Užburta Kunigaikštis“. Jau beveik visi lošėjai yra surinkti. Praktika choro ir operetės atsimuna kas pirmadienio vakarą, L. A. A. K. kambariuose.

Į chorą yra pagedaiviami nauji dainininkai-ės, ir už tą pašalimą, kad kuodaugiausia ateitumėt ir prisidėtumėt prie choro.

Tai, Baltimore's jaunime būdė, nes dabar yra proga tau stoti ir lavintis kultūrinio darbo, kuris tavęs laukia ir prie kurio esmi kviečiamas prisidėti.

Kaz. Liutkus,

L. A. A. K. Koresp.

Kitas korespondentas iš Baltimore, Md., praneša, kad g. Mikas Petrauskas, važinėdamas su koncertais, dirbo ir kitą darbą: naujai suorkestravo „Užburta Kunigaikštis“, trijų aukų operetę ir rengia spaudon VII sąsiuvinį lietuviškų choralių dainų. Prie to, baltimoriečiai džiaugiasi, kad g. Petrauskas pas juos apsigyvena. Sako, dabar galėsime pamatyti gražių operetę ir puikiai surengtą vakarieli.

PITTSBURGH, PA. žinutės.

„The Pittsburgh Press“ Nėdžio bal. 3, šių metų, paskelbė žinutę, kad kun. J. M. Vaišnoras, Šv. Vincento parapijos klebonas, McKees Rocks, Pa., ir kun. M. J. Kazėnas, Šv. Kazimiero parapijos klebonas, apskusti ant šimto tukstančių dolerių. Apskundė juos Ona Abromaitis, iš Lietuvos.

Mat dalykas buvęs taip. Kun. Ignacas Abromaitis, N. S. parapijos klebonas, vėliau Bradock, Pa., vasario 6, 1924 metų, staiga pasimirė. Apekunais buvo kunigas Vaišnoras ir kun. Kazėnas, kurie jį palaikė ir kokią turtą turėjo, tai kun. Kazėnas nuvažiavęs į Lietuvą gegužės mėnesį, 1924 m., paėmė įgaliojimą nuo Abromaitiaus motinos, kad jie gali jo turtą paimti ir parsiusi į Lietuvą per Lietuvos vyskupą motinai Ab-

romaitienei, kuri gyvena Lietuvoje. Bet praėjo 2 metai, o Abromaitienė pinigų nesulaukus. Tai ir apskundė Pittsburgh Federal Court. Kai teismas pasibaigs, pranešiu vėliau.

Munšainės Pasekmės.

Be ulevodami pas Malkevičių, Watson Street, subadė peiliais ruskelį, I. Bismerk, kuris nuvežtas į Mercy ligoninę ir sako esąs blogame padėjime. Suareštuota G. Malkevičia, Ona Malkevičienė, M. Norbutienė ir M. Kowney, kitas ruskelis. Be to polijcia radusi ir 7 gortius naminės. Tai vis girtuokliavimo pasekmės.

Pittsburgietis.

PITTSBURGH, PA. Sandaros Kuopų Sąryšio Konferencija.

Balandžio 1, L. M. D. Svetainėje, buvo ant greitųjų sušauktas Sandaros Kuopų Sąryšio pasitarimas dalyvaujant ir Valstiečių Liaudininkų atstovui, p. Radžiui.

Iš sandariečių dalyvavo šie: P. Marmokas, J. Virbickas, A. Akelaitytė, E. Gilienė, J. Grišalunas, B. Lapeika, J. Kuizinas, P. Pivorusas, J. Rukas, J. A. Katkus ir P. Dargis.

Buvo pastebėta, kad ir Valstiečiai Liaudininkai yra padarę klaidų Amerikos lietuvių supratimu. Į tai atstovas, Radys, atsakinėjo ir prieita prie išvados, kad klaidas visi padaro, o norint ką naudingo atsiekti, turime visi išvieno stoti ir dirbuoti.

Gal bauriausias darbas koki yra Lietuvos fašistai atlikę, tai išdina-mitavimas „Varpo“ Bendrovės, kur išėjo „Lietuvos žinios“, „Lietuvos Ukiniukas“ ir kiti laikraščiai. Šito Amerikos lietuvių neturi praleist pro pirštus, bet stot į pagalbą vėl atbudavot „Varpo“ Bendrovės Spauštuvę.

Tai, likosi nutarta atsišaukti į visus Pittsburgo ir apylinkės lietuvius kad visi stotume ir pagalbėtume savo broliams Lietuvoje, kurie jau kovoja per 40 metų, kaip Dr. Grinius, Bortkevičienė ir kiti, kurie yra įsteigę „Lietuvos žinias“ ir „Lietuvos Ukiniuką“, kurie yra geriausi ginklu demokratijai iškovoti. Taip pat ir visi Amerikos lietuviai imkimės už darbo atstatyti „Varpo“ Bendrovės spaustuvę; ypač tie, kurie turime šėrų, imkimės visi atnaujinti savo šėrus.

Pittsburgiečiai, kurie sumokėjo po šimtą litų atstatymui „Varpo“ Bendrovės: P. Pivorusas \$10.00, J. Virbickas \$10.00, J. Kuizinas \$10.00, N. Radys \$10.00, B. Lapeika \$10.00, J. Kazlauskas \$10.00, J. Dargis \$10.00, F. Pikšris \$10.00. Viso 800 litų.

J. Virbickas.

SHEBOYGAN, WIS.

Bedarbė ir Bendras Veikimas. Musų miesto gyventojai pusėtina suvarginti dielės bedarbės. Darbai pas mus eina visai pamažėl. Prie to, darbdaviai naudojaši proga ir kapoja darbininkams algas. Nekurios dirbtuvės darbininkams algas numušė iki 20 nuosimčių, nors tos algos ir taip jau buvo mažos:

ATMINK SAVUS LIETUVOJE SUTEIKITE JIEMS DOVANĄ

“SANDARA”

SAVATTINĮ LAIKRASTĮ

Jei norite, kad jūsų giminės pažintų pasaulį, sužinotų kaip lietuviai svetur gyvena, tai nevilkinant užrašykite jiems laikraštį „Sandara“, už tai bus jums dėkingi. Gaus kas savaitę naujausias pasaulines žinias, geriausias Lietuvos ir Amerikos rašytojų straipsnius, apysakų, eilių ir juokų.

„SANDAROS“ prenumerata metams: į Lietuvą \$3.00; Amerikoje \$2.00. Vieną numerį pasižiūrėjimui siunčiame dykai. Kreipkitės sekandžių antrašu:

„SANDARA“,
327 E Street,
So. Boston, Mass.

nuo 30 iki 55c. valandai. Pas mus dar neišėina iš mados senas papratimas dirbti po 72 valandas savaitėje. Tokie tai dar padaro šioji-tokį pragyvenimą, bet kas dirba trumpesnes valandas, tai jau tikrai bėda. Tai gi sunkus darbininkų padėjimas mūsų miestė.

Pas mus darbininkai neorganizuoti.

Čia randasi SLA. 330 kuopa ir Amerikos Lietuvių Ukėsų Klubas. Šios draugijos gyvuoja laisvai, dar nepaverptos Romos trusto. Vienok peiktina tai, kad mūsų kuopoje randasi tokių narių, kurie visus kuopos tarimus neša pas vietinį kleboną, priplaukšdami visokių nesamonių. O kaip ateina sekmadienis, tai klebonas turi darbo — gerokai mus pakeiksnėja, bedieviais ir visokiais kitokiais išvadindamas.

Tokis narių elgėsis peiktinas ir būtų gerai, kad ateity panašiai nepasikartotų. Mes neužgauname tikėjimo, į bažnyčios reikalus nesikišam, rodos niekas neturėtų tiesos liesti ir mūsų dievybę ar bedievybę. O apie tai kur kas mažiau mūsų klebonas turėtų progos kalbėti, jei ne patys nariai, kurie, kaip minėjau, kun. visokių nesamonių pripasakoja.

Gal pasitaisyšim!

Nekantrus.

CLEVELAND, OHIO.

Vaikų Parengimas.

Kovo 27, Jeitės svet., A. Ž. V. D. turėjo parengimą su programu. Sulošė veikalą „Gady-nės Žaidžos“. Reik pasakyt, jog vaikai puikiai sulošė tą veikalą. Paskiaus dainavo Vaikų Choras ir apygraužiai dainavo. Tai tiek galiu pasakyt.

Tai tiek mano pagelbininkas pasako apie tą parengimą. Aš pribuvau tik baigiant programą (paskutines dainas dainuojant). Šiuo sykiu vaikai turėjo porą naujų dainelių, kurios turi savo vertę. Ir kuomet jie išmoks visai, tai bus pamoka didžiųjų chorams.

Publikos buvo gal daugiau 100.

Nuo pleiskany Naudok

Ruffles

“DIRVA”

(Eina 12-ti metai)

Populiariškas visuomenės savaitinis laikraštis talpina mokslo, literatūros ir kitokių gražių, lengvų skaitymui raštus, senoviškas pasakas, kokias visi mėgsta skaityti; Lietuvių Liaudies Dainas, kurias visi Lietuvoje dainavome jauni budami; plačią rašo apie Sportą, atsižymėjusius mūsų tautos vyrus, ir tt. Kaina metams \$2. Pamatui siunčiame dovanai. Reikalaukit kopijos tuojau.

„DIRVA“
6820 Superior Ave.
CLEVELAND, OHIO.

Čia reik prisimint ir orchesterą: F. Tamošiūnas su savo inventorium gana gerai grojo. ypatingai saxophonas darė malonų balsą. Bravo, Frank!

Kovo 27, Liet. svet. M. Choras statė scenoje veikalą „Blin-dą“. Mano „alperis“ rašo:

Veikalą fušeriuo gana daug, nežiurint, kad vienas ar kitas vaidyla tinkamiau vaidino. Abelnai, sulošė prastai. Publikos buvo lošime apie 100; ant šokių irgi mažai pribuvo.

V. J. Z.

Del Gelyčių ir Skaudžių Raumenų Naudokite **DR. RICHTERIO** Inkaru Rusies **PAIN-EXPELLER!** Vaisbaženklis registruotas S. V. Fat. Būg. Persitikrinkite, kad In-karo vaisbaženklis būtų ant pakelio kurį perkate. Visose vaistinėse po 35c ir 70c arba. F. AD. RICHTER & CO. Bery & So. 5th Sts. Brooklyn, N. Y.

	Pareiklauskite veltui duodamos pavyzdinės bonkutes.	
VIŠOSE VAIS-TINĖSE	 Nėra nieko geresnio nuo užkietėjimo vidurių ir suirusio skilvio.	35c. UŽ BONKĄ
	F. AD. RICHTER & CO. Bery & So. 5th Sts. Brooklyn, N. Y.	

DABAR UŽSIRAŠYK
‘AMERIKOS LIETUVI’
AMERIKOS LIETUVIS, savaitinis laikraštis ramių pasiskaitymų, naudingų moksliskų straipsnių ir svarbiausių žinių. yra naudingas kiekvienam lietuviui. Kas jį užsirašys lapkričio ar sekandžio gruodžio mėnesio bėgy, gaus gražių dovanų knygomis ir gražių sieninį kalendorių. Užsirašyk dabar, o turėsite naudingą laikraštį.
Reikalaujam agentų užrašinėti AMERIKOS LIETUVI, pardavinėk knygas ir gražias laiškam popieres.
Laiškus ir pinigus siųsdami adresuokite taip:
„A M E R I K O S L I E T U V I S“
14 Vernon Street, WORCESTER, MASS.

**Naujienos Metams ir \$10,000
Aprauda už \$7.75**
Pirma ir dar negirdėta proga visiems Amerikos lietuviams kurią teikia savo skaitytojams Amerikos lietuvių dienraštis — NAUJIENOS.
Kiekvienas lietuvis vyras ar moteris, kuris prisijus žemiau išpildytą blanką sykiu su \$7.75 gaus dienraštį „NAUJIENAS“ kasdien per visą metą ir Travel Accident Policy ant sumos \$10,000, kuris bus apmokėtas irgi per visą metą. „NAUJIENOS“ yra padariusios sutartį su Inter Ocean Casualty Insurance Co., kad „NAUJIENU“ skaitytojai galėtų pasinaudoti šita nepaprasta proga, — už kelis centus apraudsi savo gyvybę laike netikėtoms mirties ar susižeidimo. „NAUJIENU“ skaitytojas turėdamas Travel Accident Policy, jeigu netikėtai būtų užmuštas — jo pašelpgavis gaus \$10,000, arba jeigu pats netikėtai netektų rankų, kojų, regėjimo ir t. t. gautų taipgi \$10,000, arba jeigu eida-mas gatve ar viešo namo gaisre būtų sužeistas gautų \$500 ir t. t. Visi tie kurie prisijus \$7.75 iki Balandžio 30 d., 1927 m. turi proga gauti „NAUJIENAS“ kasdien per visą metą ir virš paminėtą Policy ant \$10,000. Tiems kurie užsirašys vien „NAUJIENAS“ metams kaina \$7.00.
Žemiau talpinamą blanką išpildykite ir iškirpę sykiu su \$7.75 prisijusite į „NAUJIENAS“.

BLANKA

NAUJIENOS,
1739 So. Halsted St.,
Chicago, Ill.
GERB. „NAUJIENU“ ADM.:
Šiuomi laišku prisijunčiu \$7.75 ir prašau už šituos pinigus tuoj man pradėti siųsti „NAUJIENAS“ kasdien per visą metą ir prisijusti TRAVEL ACCIDENT POLICY sekamu adresu:
Vardas pavardė Amžius.....
Adresas (gatvė ar Box No.)
Miestas ir valstija
Kam pavedi pomirtinę (vardas ir pavardė pašelpgavio)

VIETINĖS ŽINIOS

DR. BASANAČIAUS ATMINIMUI VAKARĖLIS.

Seno visuomenės darbuotojo, aušrininko ir rašytojo p. Mikolainio žmona, p-nia Jieva Mikolainienė, sumanė įkurti Dr. Basanavičiaus vardu Vaikų Prieglaudą Vilniuje. Tokiam sumanymui mieliai pritarė ir kitos Brooklyn-New Yorko veikėjos, kaip tai: pp. Valiukienė, Misevičienė, Jurgeliutė, Litvaitienė, Bacevičienė, Struogienė, Šeškevičiūtė, Bagdonienė ir kt. Gerb. veikėjos apsvaistę kalbamą sumanymą, ir, kad nekalbėjus vien žodžiais, nutarė surengti šokių vakarėlį naudai Dr. Basanavičiaus Vaikų Prieglaudos Vilniuje gegužės 6 dieną, 1927 metų, Knapp Mansion svetainėje, Brooklyn, N. Y.

Taigi Brooklyn-New Yorko ir apylinkės lietuviai ir lietuvių tės gerai įsitęmę aukščiausiai paminėtą vakarėlį, t. y. gegužės 6 dieną ir visi iš anksto rengi-tės, nes tokių vakarėlių kokius surengia Brooklyn-New Yorko moterys veikėjos, labai retai buna.

Nugirdęs.

PENKTO APSKRIČIO KONFERENCIJA.

Penkto Apskričio Kuopų (atsiskyrusių nuo originalio apskričio) konferencija įvyks gegužės 8 d., „Vienybės“ svetainėje, 193 Grand St., Brooklyn, N. Y. Visos New Yorko ir New Jersey valst. kuopos prašomos išrinkti delegatus ir prisijusti šion konferencijon. Yra daug svarbių reikalų apkalbėjimui.

Valdyba.

IŠ SLA. 83 KUOPOS SUSIRINKIMO.

SLA. 83 kuopos mėnesinis susirinkimas įvyko 7 dieną balandžio. Narių į susirinkimą atsilankė nemažai ir visi dalyvavo organizacijos reikalų svarsty-mė. Į kuopą įstojo 7 nauji nariai. Už naujų narių gavimą garbė priklauso kuopos organizatoriams P. Bieliauskui ir A. Verkučiui, nes jie nenuilstančiai dirbuojasi naujų narių gavime. Šiame susirinkime kuopa išrinko dar vieną organizatorių L. Baroną, kuris taipgi pasižadėjo pasidaryti idant kuopos narių skaičių padvigubinus.

Vakarėlio rengimo komisija pranešė, kad vakarėlis, kuris yra rengiamas kuopos naudai įvyks 23 dieną balandžio, „Laisvės“ svetainėje, 46 Ten Eyck st., Brooklyn, N. Y. Kadangi vakarėlis yra rengiamas subatos vakare, tai visi kuopos nariai privalo atsilankyti, nes ant rytojaus nedėdienis ir tokiu būdu visi turėsime progos pasilsėti. Taipgi ir pašaliniai yra kviečiami atsilankyti, nes rengimo komisija pranešė, kad vakarėlis bus nepaprastai puikus ir su plačia programa. Prie to, šis vakarėlis, tai jau gal bus paskutinis šį sezoną parengimas svetainėje, tai visi, kaip seni, taip ir jauni pasinaudokite šia puikia proga.

J. Aleksis, 83 kp. korespondentas.

K. B. KRIAUCIUNAS SVEIKSTA.

Visiems žinomas brooklynietis, artistas P. B. Kriauciūnas turėjo sunkią epidenkso operaciją. Operacija p. Kriauciūnui pavyko pereiti sėkmingai. Kaip lankiusiems tenka pastebėti, p. Kriauciūnas jau sveiksta ir netrukus vėl dalyvaus mūsų scenoje.

Lankęs.

JAUNŲ VYRŲ BALIUS.

Jaunų Vyrų Lietuvių Draugijos balius atsisbus Velykų dienoje, balandžio 17, Miller's Grand Assembly Svetainėje, Grand ir Havemeyer st., Brooklyn. Visi kviečiami atsilankyti.

Rengėjai.

MASPETHO SLA. KUOPA PRISIDEDA PRIE APSKRIČIO.

Maspeth, N. Y., SLA. 250 kp. savo susirinkime, laikytame bal. 4 d., tarp ko kito nutarė prisidėti prie naujai persitvarkiusio 5-to apskričio. Taip gi nutarė dalyvauti šio apskričio konferencijoje, kuri įvyks gegužės 8 d., „Vienybės“ svetainėje, Brooklyn, N. Y.

Delegatais į konferenciją išrinko: B. Vaičiūtį, V. Ambrozevičių ir P. Svetką.

Be to, kuopa nutarė rengti vasarinį išvažiavimą.

SLA. Narys.

„CUKRINIS KAREIVIS“

Pirmą sekmadienį po Velykų, balandžio 24 d., Labor Lyceum Svetainėje, 947 Willoughby Ave., Brooklyn, N. Y. įvyks viena gražiausių ir linksmiausių operėčių „Cukrinis Kareivis“. Šį perstatymą rengia Lietuvių Operetės Draugija. Vaidinime dalyvauja svarbiausi operetės vaidylos: Marė Strumskienė, Pijus Bukšnaitis, Jonas Valentis ir kiti.

Dailės Mylėtojas.

V. M. STULPINAS & CO.

Atstovauja Visas Laivų Linijas.

Parduoda laivakortes ant visų laivų ir ant visų laivų plaukiančių tiesiog

Į Klaipėdą

Žemos kainos. Geriausias patarnavimas. Parupina pasportus, pagrizimo permitus ir farmierių affidavitus bei kitus dokumentus.

Rašykite arba kreipkitės pas:

V. M. Stulpinas & Co.,
3311 So. Halsted St.,
CHICAGO, ILL.

Notary Public — Yards 6062.

PERSIKELIA NAUJON VIETON.

SLA. 333 kp., East Setauket, L. I., sekretorius, p. A. M. Augunas, kuris čia laikė Real Estate ir groserio biznį, paskutinėmis dienomis su savo bizniu persikelia naujon vieton, į St. James, L. I.

Naujoji vietoja p. Augunas sa-

vo biznį dar kiek padidina. Be Real Estate ir groserio, jis turi įrengęs puikų namą su atatin-kamais kambariais, kuriuos iš-samdo dienai, savaitei arba kaip kas nori. Reikia pažymėti, kad p. Auguno nauja vietoja yra labai gražioji vietoja ir puikiai įtaisy-ta. Namas randasi netoli gelež-kelio (St. James stoties), prie

namo apie pusės akro sodas ir daug medžių. Kaip buvusiam atrodė, tai yra puiki ir rami pa-silsiu vietoja. Ypač ji atitiks tiems, kurie mėgsta Long Islande praleisti savaitę pabaigas (week ends).

Prie to, reikia pasidžiaugti, kad mūsų tautiečiams, kurių dauguma yra SLA nariai, Long Islande gerai sekasi. Kuris lie-tuvių ten su bent koku bizniu

prasidėjo, New Yorkan ar Bro-oklynan atgal nebegrižta. Tų tarpe yra ir p. Augunas, kuris Long Islandan dar neseniai iš-važiavo, bet galima pastebėti, jau kiek-tiek prisisekė ir apie grįžimą Brooklynan visai nebe-mano.

Laimingos kloties!

Buves.

BIZNIERIAI GARSINKITES

Kuopos Susirinkimas

Nanticoke, Pa. SLA. 12 kuopos susirinkimas įvyks 24 d. balandžio, 1 val. po pietų, Juliaus Danilavičiaus svetainėje, 66 W. Ridge St. Malonėkite visi draugai susirinkime dalyvauti, nes yra svarbių reikalų apsvasty-mui. Ateidami atsiveskite ir savo draugus prirašyti prie S. L. A. 12 kuopos.

K. Kvedaravičius — sekr.

BALTIKO AMERIKOS LINIJA

OFICIALĖ LINIJA

Lietuvos Vyčių Org-cijos

PRANEŠA KAD DIDŽIAUSIA EKSKURSIJA ŠI META

—IVYKS—

Laivu „LITUANIA“ iš New Yorko Birželio 14 TIESIAI Į KLAIPĖDĄ

TIE KURIE NORITE VAŽIUOTI LIETUVON ANKSČIAU, GALĖSITE VAŽIUOTI

Laivu „LITUANIA“ Gegužės 3 d. VIENU LAIVU KLAIPĖDON

VAŽIUOKITE ŠI PAVASARĮ Į LIETUVĄ SU AMERIKOS LIETUVIŲ JAUNIMU, KUR JAUNIMAS TEN GYVUMAS, TEN SMAGUMAS.

ISPILDYKITE TOS ŠIRDIES TROŠKIMUS, PAMATYKIT SAVO TEVYNĘ, BROLIUS, SESERIS IR GIMINES.

Ką akimis žmogus pamatai, tai amžinai neužmiršti.

Kainos stačiai į Klaipėdą: Kainos į Klaipėdą ir atgal:
Trečia klasa \$107. Trečia klasa .. \$181.
Turistinė trečia .. \$117. Turistinė \$196.

Revenue Tax ir Head Tax Atskirum.

Sekanti laivai plauks tiesiai į Klaipėdą:

LITUANIA Gegužės 3-čią, 1927.
ESTONIA Gegužės 24-tą, 1927.
LITUANIA Birželio 14-tą, 1927.
LITUANIA Liepos 19-tą, 1927.

Žiniom kreipkitės į vietos agentus ar į bendrovę:

BALTIC AMERICA LINE,
10 Bridge Street, New York, N. Y.

„VIENYBES“ EKSKURSIJA LIETUVON

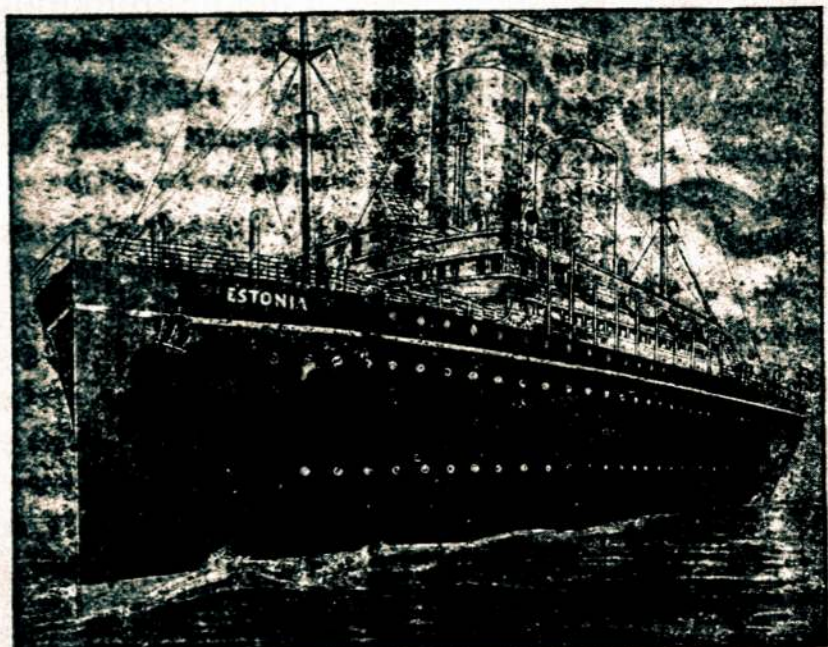
Tiesiog į KLAIPĖDĄ be Persėdimo

Po Vadovystė VL. SHABUNO

BALTIKO-AMERIKOS LINIJA

Laivu „ESTONIA“ iš New Yorko

Gegužės-May 24 d., 1927

LAIVAKORČIŲ KAINOS TIESIAI KLAIPĖDON:

Trečia klasa \$107.00
Trečia klasa ten ir atgal \$181.00
Turistinė trečia klasa .. \$117.00
Turistinė trečia klasa ten ir atgal \$196.00
Antra klasa nuo \$142.50
Atskirum „Revenue Tax“ ir „Head Tax“

„Vienybės“ Bendrovė šiai ekskursijai parinko tinkamiausią laivą S. S. „ESTONIA“, kuris tiesiog plauks į Lietuvos portą KLAIPĖDĄ. Visi, kurie kelias su „Vienybės“ ekskursija Gegužės (May) 24 dieną, netik kad suėdys daug pinigų už visas, bet turės smagią ir saugią kelionę. Taip pat patirs klaipėdiečių malonų ir svetingą priėmimą.

Su šia „Vienybės“ ekskursija kelias magikas prof. J. Čekanauskas, kuris kelionėje kelevius palinksins su magijos stebuklais ir pil. Kinematografas C. G. Lukšis, kuris nu-trauks judomus paveikslus iš kelionės, o vėliaus bus rodomi paveikslai po plačią Ameriką.

Ant pareikalavimo prisiunčiame visas informacijas, kaip išsiimti pasportą arba „Reenter Permit“ leidimą sugrįžimui.

Neatidėliok, bet tuojaus užsisakyk vietą, nes vėliaus ant laivo vietų bus trukumas. Rašykite:

„VIENYBES“ EKSKURSIJA,
193 Grand Street, Brooklyn, N. Y.

OVER GLOBE ČEVERYKU ISDIRBĖJAI

Vėl priversti didinti dirbtuvę, kad išpildžius reikalavimą pasekmingų krautuvninkų. 500,000 porų per 1927 met., būtinau turės butipadarytų OVER GLOBE

ČEVERYKŲ. Dirbtuvė dirba 52 Savaites per metus. Samdoma vien tik geriausia patyrę darbininkai, kuriem mokama augštos algos už gerą darbą.

Tavoras dedamas į OVER GLOBE ČEVERYKUS geriausios rušies. Žmones pirkdami juos gauna geriausį tavorą už pinigus.

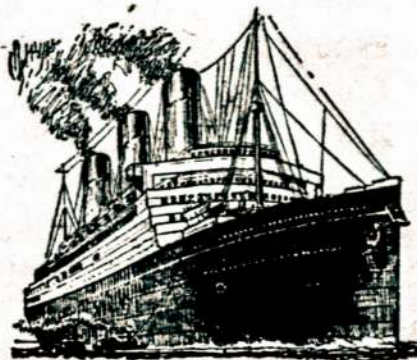
Tai yra visa slapytbė pasekmių Bridgewater Darbininkų Kooperatyvės Draugovės; Tai yra viena autuvų išdirbystė Jungtinėse Valstijose užlaikoma, vedama ir tvarkoma pačių lietuvių darbininkų.

Ant kiekvienos poros pado antspauda „OVER GLOBE SHOES“ (Trade Mark).

Bridgewater Darbininkų Kooperatyvė
Draugovė,
Bridgewater, Mass.

I LIETUVĄ DIDELĖ EKSKURSIJA Ant Didžiausio Laivo Pasauly MAJESTIC Geg. 14

Kelevius palydės ištisoje kelionėje mūsų patyrę palydovas. Visos privatiškos kajutos uždarytos, patogumas, geras maistas ir mandagumas.

Puiki 3-čia Klasa Kelionė Lietuvon \$111.97

Į Abi Pusi \$186.00

Kreipkitės prie vietinių agentų arba:

WHITE STAR LINE,
INTERNATIONAL MERCANTILE MARINE COMPANY,
No. 1 Broadway, New York, N. Y.